

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PŘIPRAVENOST OBYVATELSTVA NA
MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI VE VYBRANÝCH
OBCÍCH JIHOČESKÉHO KRAJE**

Autor práce: Kristýna Horáková

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Kristýna Horáková

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Připravenost obyvatelstva na mimořádné události ve vybraných obcích Jihočeského kraje

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Preparedness of the Population for Emergencies in Selected Municipalities of the South Bohemian Region

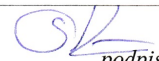
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: plk. PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

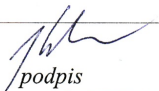
Datum zadání bakalářské práce: duben, 2025

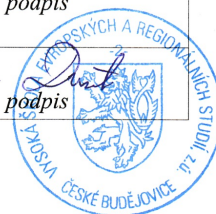
Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit úroveň připravenosti obyvatel ve vybraných obcích Jihočeského kraje na vybrané typy mimořádných událostí. Vedlejším cílem je prostřednictvím dotazníkového šetření identifikovat existující nedostatky v připravenosti a navrhnout vhodná opatření směřující ke zvýšení informovanosti a odolnosti obyvatelstva vůči těmto situacím.

Student: Kristýna Horáková	20.4.2025 datum	 podpis
Vedoucí práce: plk. PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.	22.5.2025 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	22.5.2025 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	28.5.2025 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	2.6.2025 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Štěpánu Kavanovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji všem respondentům za jejich ochotu a čas věnovaný vyplnění dotazníku, díky nimž bylo možné tento výzkum realizovat.

ABSTRAKT

Horáková, K. *Připravenost obyvatelstva na mimořádné události ve vybraných obcích Jihočeského kraje*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 86 s. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Klíčová slova: Ochrana obyvatelstva, mimořádná událost, připravenost obyvatelstva, Loučovice, Vyšší Brod

Tato bakalářská práce se zabývá připraveností obyvatelstva na mimořádné události ve vybraných obcích Jihočeského kraje. Cílem práce je zhodnotit úroveň připravenosti obyvatel na vybrané typy mimořádných událostí a identifikovat hlavní nedostatky v jejich připravenosti. Výzkum je zaměřen na obce Loučovice a Vyšší Brod.

Teoretická část práce se zaměřuje na problematiku ochrany obyvatelstva, její základní úkoly, systém varování a informování a vybrané typy mimořádných událostí, zejména povodně, výpadky elektrické energie a extrémní počasí. Praktická část vychází z dotazníkového šetření mezi obyvateli vybraných obcí a je doplněna o základní analýzu rizik těchto lokalit. Výsledky ukazují zejména na nedostatky v materiálním zabezpečení, informovanosti a praktických dovednostech obyvatel. Na základě zjištěných skutečností jsou navržena opatření ke zvýšení informovanosti a připravenosti obyvatelstva.

ABSTRACT

Horáková, K.: *Preparedness of the Population for Emergencies in Selected Municipalities of the South Bohemia Region*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, z. ú. 2026. 86 p. Supervisor: PhDr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Key words: Population protection, Emergency event, Population preparedness, Loučovice, Vyšší Brod

This bachelor's thesis addresses the preparedness of the population for emergency situations in selected municipalities of the South Bohemian Region. The aim of the thesis is to evaluate the level of population preparedness for selected types of emergency events and to identify the main shortcomings in their preparedness. The research focuses on the municipalities of Loučovice and Vyšší Brod.

The theoretical part of the thesis focuses on the issue of population protection, its fundamental tasks, the system of warning and informing the public, and selected types of emergency events, particularly floods, power outages, and extreme weather conditions. The practical part is based on a questionnaire survey conducted among the residents of the selected municipalities and is complemented by a basic risk analysis of these locations.

The results primarily indicate shortcomings in material preparedness, awareness, and practical skills of the population. Based on the findings, measures are proposed to enhance public awareness and improve overall population preparedness.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Ochrana obyvatelstva	12
2.1 Úkoly ochrany obyvatelstva.....	13
2.1.1 Varování a informování obyvatelstva	13
2.1.2 Evakuace	16
2.1.3 Ukrytí	19
2.1.4 Nouzové přežití	20
2.2 Koncepce ochrany obyvatelstva.....	21
2.3 Příručka 72 hodin	21
3 Mimořádná událost.....	23
3.1 Povodně.....	26
3.2 Výpadky elektrické energie.....	28
3.3 Extrémní počasí.....	29
4 Charakteristika vybraných obcí.....	30
4.1 Obec Loučovice	30
4.2 Obec Vyšší Brod	31
5 Zhodnocení rizik zkoumaných obcí	33
6 Dotazníkové šetření.....	37
6.1 Sběr dat.....	37
6.2 Vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření.....	38
7 Diskuze.....	64
8 Závěr	72
Seznam použitých zdrojů	74
Literární zdroje.....	74
Elektronické zdroje	75
Legislativní dokumenty.....	77

Seznam zkratek	78
Seznam tabulek a grafů	79
Seznam příloh.....	81
Přílohy	82

Úvod

V posledních letech se ukazuje, že mimořádné události představují reálnou hrozbu, na kterou je nutné se připravit. Ať už jde o výpadky elektrické energie, epidemie nebo třeba povodně, je stále důležitější, aby lidé věděli, jak se v takových situacích zachovat. Zkušenosti z minulých let ukázaly, jak snadno může být běžný chod domácnosti i celé obce narušen a jak velký význam má připravenost obyvatel. Nestačí se spoléhat pouze na pomoc složek integrovaného záchranného systému, jejichž kapacity mohou být v době rozsáhlé události rychle vyčerpány. Jedním ze základních předpokladů bezpečnosti společnosti je informovaný a připravený občan, který zná zásady sebeochrany.

Právě na tuto problematiku upozornil i Nejvyšší kontrolní úřad, který ve své výroční zprávě za rok 2024 konstatoval, že Česká republika není dostatečně připravena na řešení mimořádných událostí. Ministerstvo vnitra v roce 2025 vydalo příručku „72 hodin“, která nabízí praktická doporučení, aby byli lidé schopni zajistit své základní potřeby po dobu tří dnů vlastními silami, a tím podpořili celkovou odolnost společnosti při mimořádných událostech.

Připravenost obyvatel není jen otázkou materiálního zajištění, ale také znalostí a schopnosti správně reagovat. Nestačí mít doma základní zásoby, pokud lidé nevědí, jak se v případě mimořádné události zachovat, kam se obrátit pro ověřené informace či jak poskytnout první pomoc svým blízkým. Skutečná připravenost proto spočívá v kombinaci materiálního zajištění, praktických dovedností a rozvahy při zvládání mimořádné situace. Tam, kde jsou lidé lépe informovaní a připravení, se mimořádné události zvládají s menšími následky – obyvatelé dokážou udržet základní chod domácnosti, pomoci si navzájem a předejít zbytečné panice. Zároveň tím nezatěžují složky integrovaného záchranného systému, které se mohou soustředit na zásahy tam, kde je jejich pomoc skutečně nezbytná.

Bakalářská práce se zaměřuje na připravenost obyvatel na mimořádné události ve dvou vybraných obcích Jihočeského kraje – v Loučovicích a ve Vyšším Brodě.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit úroveň připravenosti obyvatel ve vybraných obcích Jihočeského kraje na vybrané typy mimořádných událostí. Vedlejším cílem je prostřednictvím dotazníkového šetření identifikovat existující nedostatky v připravenosti a navrhnout vhodná opatření směřující ke zvýšení informovanosti a odolnosti obyvatelstva vůči těmto situacím.

První část bakalářské práce tvoří část teoretická, která vychází z odborné literatury, právního rámce a strategických dokumentů. Mezi základní legislativní rámec spadá ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, a zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Důležitým dokumentem je rovněž vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.¹ Dále jsou využity významné strategické dokumenty, jako je Bezpečnostní strategie České republiky, Koncepce ochrany obyvatelstva a příručka Ministerstva vnitra ČR „72 hodin“, která zdůrazňuje význam soběstačnosti obyvatel při mimořádných událostech.

Druhou částí bakalářské práce je část praktická, která se soustřeďuje na zjištění úrovně připravenosti obyvatel v obcích Loučovice a Vyšší Brod. Pro tento účel bude využita metoda dotazníkového šetření, jež umožňuje získat přímé informace od obyvatel těchto obcí. Tato metoda byla zvolena záměrně, jelikož poskytuje možnost oslovit širší vzorek respondentů.

V praktické části práce je dále využita analýza rizik. Jednotlivé mimořádné události jsou hodnoceny na stupnici 1–5 podle pravděpodobnosti výskytu a závažnosti dané události. Výsledné hodnoty jsou mezi sebou vynásobeny a zaneseny do matice rizik (prioritizace rizika).²

V rámci bakalářské práce jsou uplatněny metody analýzy, syntézy, komparace a dotazníkového šetření, které napomáhají k dosažení stanoveného cíle.

¹ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 8 - 9. ISBN 978-80-7616-101-6.

² ČERMÁK, M. *Semikvantitativní a semikvalitativní analýza rizik* [online]. Clever and Smart, 2022, aktualizováno 2025 [cit.2026-03-07]. ISSN 2694-9830. Dostupné z: <https://www.cleverandsmart.cz/semikvantitativni-a-semikvalitativni-analyza-rizik/>

Analýza představuje postup, při kterém je zkoumaný celek rozdělen na menší části, aby bylo možné lépe pochopit jeho obsah a souvislosti.³ V práci je tato metoda využita při zpracování odborné literatury, právních norem a strategických dokumentů k ochraně obyvatelstva, ale také při vyhodnocování odpovědí získaných z dotazníkového šetření. V kapitole 5 je dále aplikována výše zmíněná analýza rizik.

Syntéza je postup, při kterém jsou jednotlivé poznatky získané analýzou spojovány do jednoho celku. Umožňuje vytvořit celkový přehled a vyvodit závěry o zkoumané problematice.⁴ V této práci je použita k propojení teoretických poznatků s výsledky dotazníkového šetření a k formulaci návrhů na zlepšení připravenosti obyvatel.

Komparace je metoda, která slouží k porovnání dvou a více jevů s cílem zjistit jejich podobnosti a rozdíly.⁵ V práci je použita k porovnání výsledků dotazníkového šetření.

Dotazníkové šetření představuje způsob, jak získat přehled o znalostech, názorech a zkušenostech respondentů. Dotazník může zahrnovat různé druhy otázek – uzavřené, polouzavřené, kde může respondent doplnit vlastní názor a otevřené.⁶ V praktické části bakalářské práce je tato metoda použita k ověření úrovně informovanosti a připravenosti obyvatel na zvládnutí prvních 72 hodin po mimořádné události.

V souvislosti s cílem práce byly stanoveny následující výzkumné otázky:

1. Jaká je úroveň připravenosti obyvatel na mimořádné události ve vybraných lokalitách?

2. Jaké jsou hlavní nedostatky v připravenosti obyvatel vybraných obcí na mimořádné události?

³ ZAHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M., *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 13. ISBN 978-80-210-6857-5.

⁴ ZAHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M., *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 13. ISBN 978-80-210-6857-5.

⁵ ZAHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M., *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 24. ISBN 978-80-210-6857-5.

⁶ ZAHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M., *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 12. ISBN 978-80-210-6857-5.

2 Ochrana obyvatelstva

Tato kapitola se zaměřuje na ochranu obyvatelstva, její stručný vývoj a současné pojetí. Závěr kapitoly navazuje na podkapitolu 2.1, která se zabývá konkrétními úkoly ochrany obyvatelstva.

Ochranu obyvatelstva lze chápat jako celistvý soubor opatření a činností zaměřených na ochranu života, zdraví a majetku. Zahrnuje zejména varování, evakuaci, ukrytí a zajištění nouzového přežití.⁷ Pod různými názvy se začala formovat již koncem dvacátých let 20. století.⁸ Její skutečný zrod je spojen s 30. lety a vznikem civilní protiletecké ochrany (CPO), která se soustředila na obranu proti náletům. Toto zaměření trvalo do přelomu 40. a 50. let, kdy hrozba leteckých útoků ustoupila do pozadí. Následující 50. léta pak představují vznik civilní obrany, která se v dalších letech rozvíjela zejména v oblasti varování obyvatelstva a budování úkrytů. Od sedmdesátých let byla civilní obrana organizována v souladu s doktrinárními zásadami Varšavské smlouvy. Důraz byl kladen zejména na budování stálých úkrytů, rozvoj systému varování a vyrozumění a na spolupráci mezi jednotlivými ministerstvy, složkami státní správy a hospodářskými subjekty.⁹

Po roce 1989 se pozornost začala ubírat na řešení mimořádných událostí nevojenského charakteru v době míru. V roce 2000 byla ukončena činnost Civilní ochrany ČR jako samostatné instituce a veškeré kompetence v oblasti ochrany obyvatelstva přešly na Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.¹⁰ V tomto roce byl také přijat soubor zákonů, který dal ochraně obyvatelstva její současnou podobu a právní rámec. Jedná se zejména o zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (tzv. krizový zákon) a

⁷ KAVAN, Š., BALOUN, J. *Řízení záchranných a zabezpečovacích prací při povodních z hlediska vodohospodářských zařízení*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. s. 7. ISBN 978-80-87472-55-2.

⁸ ŠILHÁNEK, B., DVOŘÁK, J. *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. s. 3. ISBN 80-86640-12-4.

⁹ KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva I*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. s. 21-28. ISBN 978-80-87472-06-4.

¹⁰ MIKA, J., Otakar, Pavel, ZAHŘADNÍČEK, a Miloš ZEMAN. *Ochrana obyvatelstva*. Malé kompendium ochrany obyvatelstva. Díl I. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2012. s. 5-9. ISBN 978-80-87035-67-2.

zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

V návaznosti na přijetí souboru zákonů z roku 2000, zejména zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, došlo v roce 2001 k převedení působnosti civilní ochrany z Ministerstva obrany na Ministerstvo vnitra.

Současné pojetí ochrany obyvatelstva je založeno na koncepčních dokumentech, které reagují na vývoj společenských podmínek a tento přístup dále rozvíjejí.¹¹

Ochrana obyvatelstva se postupně vyvinula z původní civilní obrany zaměřené na válečné hrozby v moderní civilní systém orientovaný na ochranu života, zdraví a majetku v době míru. Tento vývoj odráží proměnu bezpečnostního prostředí i společenských potřeb, kdy se pozornost přesunula od vojenských konfliktů k mimořádným událostem nevojenského charakteru, jako jsou například epidemie či rozsáhlé přírodní katastrofy. Současný vývoj bezpečnostní situace ve světě naznačuje, že v budoucnu může docházet k navyšování zdrojů určených pro posílení ochrany obyvatelstva proti událostem vojenského charakteru či hybridním formám války (např. válka na Ukrajině, konflikt v Íránu nebo incidenty s drony na evropských letištích).

2.1 Úkoly ochrany obyvatelstva

Jak již bylo v samotném úvodu této kapitoly zmíněno, ochrana obyvatelstva zahrnuje soubor opatření zaměřených na ochranu života, zdraví a majetku. Nejde jen o plnění úkolů civilní ochrany, ale o široký systém spolupráce orgánů veřejné správy, složek integrovaného záchranného systému, právnických i fyzických osob a samotných obyvatel. Mezi základní úkoly ochrany obyvatelstva patří varování a informování, evakuace, ukrytí a zajištění podmínek pro nouzové přežití.¹² V následujících podkapitolách budou tyto jednotlivé úkoly popsány podrobněji.

2.1.1 Varování a informování obyvatelstva

Varování a informování obyvatelstva je důležitým prvkem celého systému ochrany obyvatelstva. Cílem je včas upozornit veřejnost na hrozící nebo vzniklé nebezpečí a následně poskytnout prvotní informace o charakteru nebezpečí. K tomuto

¹¹ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 45. ISBN 978-80-7616-101-6.

¹² KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – J; *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení pro pedagogické pracovníky*. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2019. s. 18-19. ISBN 978-80-7616-048-4.

účelu slouží jednotný systém varování a vyrozumění (JSVV), který zahrnuje technické prostředky, jako jsou varovné sirény (verbální, neverbální) a místní informační systémy (obecní rozhlas). Nedílnou součástí tohoto systému je rovněž vyrozumění, které slouží k rychlému předávání informací složkám integrovaného záchranného systému, orgánům státní správy, územní samosprávy, státní správy a dalším subjektům.¹³ Tyto informace slouží k následné koordinaci opatření. Primárně za organizačně technické zajištění JSVV odpovídá Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.¹⁴

Součástí jednotného systému varování a vyrozumění jsou vyrozumívací centra, datové a rádiové sítě a koncové prvky varování a vyrozumění.¹⁵ Mezi tyto koncové prvky patří:

Elektromechanická rotační siréna

Tento typ sirény patří mezi nejrozšířenější koncové prvky varování na území České republiky.

Obrázek č. 1- Elektromechanická rotační siréna¹⁶

¹³ Mezi další subjekty patří právnické a podnikající fyzické osoby, které plní úkoly podle havarijního nebo krizového plánu.

¹⁴ KOLEKTIV AUTORŮ. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. s. 93 – 95. ISBN 978-80-86466-62-0.

¹⁵ Podle vyhlášky č. 380/2002 Sb. se koncové prvky varování zřizují v obcích s více než 500 obyvateli, v zónách havarijního plánování a v místech, kde lze předpokládat vznik mimořádné události.

¹⁶ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 48. ISBN 978-80-7616-101-6.

Elektronická siréna

Elektronická siréna umožňuje nejen vysílání varovných signálů, ale také přenos mluvených informací. Ty mohou být přehrávány z paměti, z externího zdroje, například z rozhlasu, nebo sdělovány prostřednictvím vestavěného mikrofону.

Obrázek č. 2 - Elektronická siréna¹⁷

Místní informační systémy

Místní informační systémy tvoří z větší části bezdrátové rozhlasové systémy. Jejich princip spočívá v přehrávání zvukového signálu z audiopaměti řídicí jednotky či počítače. Tento způsob varování se využívá hlavně v oblastech s nižší hustotou obyvatel.

Obrázek č. 3 – Místní informační systém¹⁸

¹⁷ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 49. ISBN 978-80-7616-101-6.

¹⁸ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 49. ISBN 978-80-7616-101-6.

V rámci varovných signálů jsou v České republice podle vyhlášky č. 380/2002 Sb. stanoveny tři akustické výstupy.¹⁹

Všeobecná výstraha

Všeobecná výstraha je v České republice jediným akustickým signálem určeným k varování obyvatelstva. Má podobu kolísavého tónu v délce 140 sekund a může se 3x opakovat. Po jejím vyhlášení následuje tísňová informace určená obyvatelstvu, která upřesňuje charakter nebezpečí a další důležité informace.²⁰

Zkušební tón

Zkušební tón má podobu souvislého zvuku trvajícího 140 sekund a na rozdíl od všeobecné výstrahy slouží pouze k ověření správné funkčnosti sirén. Pravidelná zkouška probíhá každou první středu v měsíci ve 12 hodin. V případě státního svátku, vyhlášení státního smutku nebo krizového stavu se však testování sirén neprovádí.

Požární poplach

Posledním akustickým signálem je požární poplach, který se vyznačuje kolísavým tónem trvajícím 60 sekund. Tento signál slouží ke svolání členů jednotek sboru dobrovolných hasičů a není určen k varování obyvatelstva.²¹

2.1.2 Evakuace

Evakuace představuje souhrn opatření zaměřených na přesun osob, hospodářských zvířat a věcných prostředků z ohrožené oblasti do místa, kde nehrozí nebezpečí. Pokyn k jejímu provedení může vydat velitel zásahu, obec, kraj nebo zaměstnavatel.²² Provádí se u všech osob nacházejících se v oblasti ohrožené mimořádnou událostí, s výjimkou těch, které se podílejí na záchranných pracích, zajišťují její organizaci či vykonávají jiné nezbytné činnosti.

¹⁹ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 47 - 50. ISBN 978-80-7616-101-6.

²⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. *MODUL – A; C; I; krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. s. 102. ISBN 978-80-7616-097-2.

²¹ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 50 - 51. ISBN 978-80-7616-101-6.

²² MARTÍNEK, B. *Ochrana člověka za mimořádných událostí: příručka pro učitele základních a středních škol*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru, 2003. s. 18. ISBN 80-86640-08-6.

V praxi se evakuace zaměřuje především na skupiny obyvatel, které jsou považovány za nejzranitelnější.²³ Podle vyhlášky č. 380/2002 Sb. se proto prioritně plánuje pro děti do 15 let, pacienty zdravotnických zařízení, osoby umístěné v zařízeních sociálních služeb, osoby se zdravotním postižením a doprovod.

Z organizačního hlediska je evakuace řízena podle plánu evakuace obyvatelstva, který tvoří součást havarijního plánu kraje. Tento plán vymezuje zásady pro provedení evakuace, určuje rozsah opatření na základě vyhodnocených rizik na území kraje, zabezpečení evakuace a také stanovuje orgány odpovědné za její řízení. Zahrnuje také způsob vyrozumění jednotlivých složek a rozdělení jejich úkolů.

Evakuační zavazadlo

Součástí přípravy na evakuaci je také evakuační zavazadlo, jehož obsah by měl pokrýt základní životní potřeby v případě nutnosti opustit domov. Doporučuje se, aby toto zavazadlo obsahovalo trvanlivé potraviny a dostatek pitné vody přibližně na dva až tři dny, základní nádobí, osobní doklady, finanční prostředky, cennosti, pravidelně užívané léky, hygienické potřeby a brýle. Dále by nemělo chybět oblečení odpovídající ročnímu období, příkrývky či spacák a drobná elektronika, například mobilní telefon s nabíječkou, svítilna nebo sirky. U dětí je vhodné přibalit i oblíbené hračky či knihy, které jim mohou pomoci lépe zvládnout náročnou situaci.²⁴

Dělení evakuace

Evakuaci lze dělit do základních kategorií, podle rozsahu opatření (objektová, plošná), podle doby trvání (krátkodobá, dlouhodobá) a podle způsobu realizace (řízená, neřízená).

Objektová evakuace

Provádí se tehdy, když je potřeba přesunout osoby z jedné budovy nebo z menší skupiny objektů, například z obytných domů, kanceláří či provozních areálů. Využívá se

²³ KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – A; C; I; *krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. s. 112. ISBN 978-80-7616-097-2.

²⁴ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 52 – 54. ISBN 978-80-7616-101-6.

v situacích, kdy je ohrožení omezeno na menší prostor. Postupy této evakuace bývají uvedeny v požárních evakuačních plánech a související dokumentaci.

Plošná evakuace

Uplatňuje se v případech, kdy je nutné zajistit odchod obyvatel z rozsáhlejší oblasti, například z části města, celé obce apod. Tento typ evakuace se využívá při mimořádných událostech, kdy hrozí nebezpečí pro větší počet obyvatel.

Krátkodobá evakuace

Využívá se v situacích, kdy charakter mimořádné události nevyžaduje dlouhodobé opuštění domova. Po odeznění nebezpečí se obyvatelé mohou brzy vrátit, a proto se pro ně nezajišťuje náhradní ubytování. Poskytovaná pomoc se v takových situacích zaměřuje pouze na základní potřeby, například na zajištění teplých nápojů nebo přikrývek.

Dlouhodobá evakuace

Nastává ve chvíli, kdy je nutné opustit domov na dobu delší než 24 hodin. Obyvatelům, kteří si nemohou zajistit vlastní zázemí, je poskytnuto nouzové ubytování. Dle potřeby jsou zároveň přijímána opatření k nouzovému přežití, tedy k zajištění základních životních potřeb.

Neřízená (samovolná) evakuace

Probíhá za okolností, kdy obyvatelé z vlastní iniciativy opouštějí oblast zasaženou mimořádnou událostí. Orgány odpovědné za evakuaci se snaží mít přehled o pohybu osob a průběh evakuace koordinovat tak, aby nedošlo k ohrožení zdraví či života obyvatel a aby jejich přesuny neomezovaly záchranné a likvidační práce.²⁵

Řízená evakuace

Jedná se o stav, kdy orgány odpovědné za její provedení zajišťují organizaci a koordinaci celého procesu. Stanovují například způsob přesunu obyvatel, který může

²⁵ Pokud obyvatelé při odchodu z ohrožené oblasti poskytnou informaci o svém přesunu, výrazně to usnadní jejich evidenci i další koordinaci ze strany zodpovědných orgánů.

probíhat pěšky, vlastní dopravou nebo prostřednictvím dopravních prostředků zajištěných v rámci plánované či uložené pomoci.²⁶

2.1.3 Ukrytí

Současný systém ukrytí obyvatelstva při mimořádných událostech a krizových situacích stále vychází z principů kolektivní ochrany, které byly vytvořeny v průběhu 70. a 80. let 20. století. Tomu odpovídá i dnešní podoba úkrytového fondu, jenž tvoří podzemní dopravní stavby využitelné k ochraně osob, stálé tlakově odolné úkryty, stálé tlakově neodolné úkryty a také místa, která mohou být v případě potřeby upravena jako improvizované úkryty.²⁷ Za jejich připravenost nesou odpovědnost starostové obcí a vlastníci objektů, ve kterých se stálé nebo improvizované úkryty nacházejí. Tato povinnost se vztahuje jak na právnické osoby, tak na podnikající i nepodnikající fyzické osoby, pokud jsou vlastníky příslušných budov. Za informování obyvatel o možnostech ukrytí odpovídají jednotlivé obce.²⁸

Stálé úkryty

Stálé úkryty jsou určeny k dlouhodobé ochraně osob a zpravidla se nacházejí v podzemní části staveb, případně mohou tvořit samostatně stojící objekt. Původně byly budovány hlavně pro potřeby ukrytí obyvatelstva, avšak v době mimo krizové stavy mohou sloužit například jako sklady, garáže nebo prostory pro kulturní využití.²⁹ Stálé úkryty se dále dělí podle konstrukčních vlastností. Jedním z hlavních kritérií je jejich odolnost proti tlakové vlně. Z tohoto pohledu rozlišujeme stálé tlakově odolné úkryty, stálé tlakově neodolné úkryty a také ochranné systémy podzemních dopravních staveb, kam patří například ochranný systém metra či Strahovského tunelu. Dalším parametrem, podle kterého se stálé úkryty rozlišují, je jejich hloubka zapuštění. Z tohoto hlediska rozlišujeme úkryty částečně zapuštěné a úkryty zcela zapuštěné. Posledním kritériem je umístění úkrytu v zástavbě, kde se úkryty dělí na samostatně stojící a vestavěné. Tyto

²⁶ KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – A; C; I; *krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. s. 112 - 113. ISBN 978-80-7616-097-2.

²⁷ ŘEHÁK, D., PUPÍKOVÁ, J. *Ukrytí obyvatelstva v České republice*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. s. 6. ISBN 978-80-7385-152-1.

HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 63. ISBN 978-80-7616-101-6.

²⁸ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 63. ISBN 978-80-7616-101-6.

²⁹ KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – A; C; I; *krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. s. 112 - 107. ISBN 978-80-7616-097-2.

úkryty musí zároveň splňovat určité požadavky, mezi které patří například vybavení filtroventilačním zařízením a jejich vedení v evidenci stálých úkrytů spravované hasičským záchranným sborem kraje a obcí.

Improvizované úkryty

Tento typ ukrytí představuje předem zvolený prostor, který svou polohou nabízí vhodné podmínky pro ochranu osob. Může se jednat například o suterénní či sklepní prostory budov, umístěné co nejvíce pod úroveň terénu, ideálně s minimálním počtem dveří a oken. Tyto prostory lze v případě potřeby dodatečně upravit tak, aby splňovaly základní požadavky na improvizované ukrytí.³⁰

2.1.4 Nouzové přežití

Nouzové přežití zahrnuje soubor opatření, jejichž cílem je zajistit základní životní potřeby obyvatel zasažených mimořádnou událostí. Tato opatření se uplatňují buď přímo v postiženém území, nebo navazují na evakuaci obyvatelstva do bezpečnějších prostor. Jsou součástí havarijních plánů krajů a připravují se především pro situace, které mohou vést k vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu. Následně jsou zpracovány do plánu konkrétních činností v rámci havarijního plánu kraje.

Vybraná opatření nouzového přežití se zapracovávají do vnějšího havarijního plánu, například pro zóny havarijního plánování jaderných zařízení, ale i do dalších plánovacích dokumentů, jako jsou krizové plány krajů, obcí s rozšířenou působností či povodňové plány. U událostí, jejichž průběh ani následky se nedají předem přesně odhadnout, například při vichřicích nebo rozsáhlých požárech, zajišťuje přípravu i koordinaci opatření nouzového přežití Hasičský záchranný sbor České republiky. Ten má tuto oblast na starosti na celostátní, krajské i místní úrovni.

Plán nouzového přežití obyvatelstva zahrnuje zejména zajištění nouzového ubytování, nouzové zásobování potravinami a pitnou vodou, poskytování základních služeb obyvatelstvu, nouzové dodávky energií a koordinaci humanitární pomoci.³¹

³⁰ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 61 - 63. ISBN 978-80-7616-101-6.

³¹ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 56. ISBN 978-80-7616-101-6.

2.2 Koncepce ochrany obyvatelstva

Na problematiku ochrany obyvatelstva se lze dívat ze dvou pohledů - užším a širším pojetí. Užší pojetí je vymezeno zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, který stanovuje základní úkoly civilní ochrany, jako jsou varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití a další ochranná opatření. Tyto úkoly jsou podrobněji popsány v kapitole věnované úkolům ochrany obyvatelstva. Širší pojetí ochrany obyvatelstva je naopak obsaženo v koncepci ochrany obyvatelstva, která představuje významný strategický dokument vydávaný od roku 2000. Jednotlivé koncepce reagují na aktuální společenské a bezpečnostní podmínky.³² Nejaktuálnějším strategickým dokumentem je Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030, která reaguje na proměny bezpečnostního prostředí. Dokument vymezuje tři strategické cíle, mezi které patří rozvoj podmínek, podpora úkolů a opatření a zvyšování účinnosti organizace. K naplnění těchto cílů je stanoveno 12 základních úkolů.³³

2.3 Příručka 72 hodin

Příručka „72 hodin“ je informační a metodický materiál určený občanům, jehož cílem je zvýšit připravenost obyvatelstva na mimořádné události a krizové situace prvních 72 hodin od jejich vzniku. Tento dokument byl vytvořen Ministerstvem vnitra České republiky ve spolupráci odborníků z oblasti krizového řízení a komunikace.

Právě první tři dny po vypuknutí mimořádné události nebo krizové situace bývají z hlediska jejich zvládnutí nejobtížnější. Z tohoto důvodu příručka klade důraz na to, aby byl každý občan schopen zajistit si své základní potřeby vlastními prostředky. Dostatečná připravenost obyvatelstva zároveň přispívá ke snížení zatížení záchranných složek, které se tak mohou soustředit na řešení život ohrožujících situací.

V příručce obyvatelé naleznou praktické rady a informace zaměřené na zvládnutí mimořádných událostí a krizových situací ve svých domácnostech. Dokument se věnuje například doporučením k vytvoření nouzových zásob na prvních 72 hodin, které zahrnují zejména pitnou vodu, trvanlivé potraviny, základní hygienické potřeby, léky a další nezbytné vybavení, které jim pomohou přečkat období, kdy mohou být omezeny nebo

³² HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 45. ISBN 978-80-7616-101-6.

³³ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030*. 2021 [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky – GR HZS ČR [cit. 2025-12-15]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/soubor/koncepce-oob-2025-2030-pdf.aspx>.

zcela přerušeny běžné dodávky a služby. Příručka se rovněž věnuje tomu, jak komunikovat s dětmi, jak poskytnout základní první pomoc a jak pečovat o psychické zdraví a kde vyhledat pomoc.³⁴

Příručka není dostupná pouze v online podobě, Ministerstvo vnitra rovněž zajistilo její plošné doručení do poštovních schránek domácností. Distribuce 5,2 milionu výtisků probíhala v průběhu listopadu roku 2025 prostřednictvím České pošty.³⁵

³⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČR. 72 hodin: *Jak se připravit na krizové situace a společně je zvládnout*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2025. ISBN 978-80-7616-226-6. Dostupné z: https://www.72h.gov.cz/public/files/2025-09/72-hodin-Jak-se-pripravit-na-krizove-situace-a-spolecne-je-zvladnout_.pdf.

³⁵ MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Ministerstvo vnitra zahájilo distribuci 5,2 milionu příruček „72 hodin“ do domácností v České republice* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 27. 10. 2025 [cit. 2025-12-15]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-zahajilo-distribuci-5-2-milionu-prirucek-72-hodin-do-domacnosti-v-ceske-republice.aspx>.

3 Mimořádná událost

Zákon 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (IZS) vymezuje mimořádnou událost jako: *"Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy nebo haváriemi, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací."*³⁶ Z uvedené definice vyplývá, že mimořádné události mohou mít podobu celé řady jevů, které spojuje schopnost narušit běžné fungování společnosti a vyžadovat okamžitou a dobře koordinovanou reakci.

Protože mimořádné události mohou mít různé příčiny a jejich následky se často prolínají nebo navzájem ovlivňují, vznikla potřeba mít přehled o tom, jaká rizika v České republice mohou nastat. Z tohoto důvodu byla v roce 2015 zpracována Analýza hrozeb pro Českou republiku, která reaguje na stále složitější bezpečnostní prostředí a také na to, že počet přírodních i člověkem způsobených událostí narůstá. V rámci tohoto dokumentu byla vymezena skupina 22 nejzávažnějších hrozeb (viz tabulky č. 1 a 2 uvedené v další části textu), u kterých lze očekávat natolik významné dopady, že by při jejich vzniku mohlo dojít k vyhlášení krizového stavu. Například mezi přírodní (naturogenní) nebezpečí byla zařazena povodeň. Naopak do skupiny hrozeb, které vznikají v důsledku lidské činnosti (antropogenní), spadá narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu.³⁷

Z výše uvedeného textu vyplývá, že mimořádné události lze rozdělit do dvou kategorií. První kategorii tvoří naturogenní (přírodní) mimořádné události, které se dále rozlišují na živelní a biologické pohromy. Živelní události představují rozsáhlé a člověkem neovlivnitelné přírodní jevy. V odborném prostředí se pro ně používá i označení přírodní katastrofa. Naopak biologické pohromy zahrnují šíření onemocnění

³⁶ ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73.

³⁷ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Analýza hrozeb pro Českou republiku* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky – GŘ HZS ČR, 2015 [cit. 2025-12-02] Dostupné z: <http://hzscr.gov.cz/soubor/analyza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>.

mezi lidmi (epidemie), zvířaty (epizootie) nebo rostlinami (epifytie).³⁸ V rámci analýzy rizik se také používají pojmy abiotické a biotické naturogenní mimořádné události.³⁹

Druhou kategorii tvoří antropogenní (civilizační) mimořádné události způsobené činnostmi člověka. Do této skupiny patří situace, které vznikají různými provozními poruchami a mohou vést k poškození budov, strojů, zařízení nebo dopravních prostředků.^{40 41} Antropogenní mimořádné události se dále dělí na technogenní, sociogenní a ekonomické.⁴²

Tabulka 1 Kategorie a typy naturogenního nebezpečí s nepřijatelným rizikem⁴³

Naturogenní	Živelní (abiotické)	Dlouhodobé sucho a extrémně vysoké teploty
		Přívalová povodeň a vydatné srážky
		Extrémní vítr
		Povodeň
	Biologické (biotické)	Epidemie – hromadné nákazy osob
		Epifytie – hromadné nákazy polních kultur
		Epizootie – hromadné nákazy zvířat

³⁸ MIKA, J. Otakar, Pavel ZAHRADNÍČEK a Miloš ZEMAN. *Ochrana obyvatelstva. Malé kompendium ochrany obyvatelstva*. Díl I. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2012. s. 29. ISBN 978-80-87035-67-2.

³⁹ HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Analýza hrozeb pro Českou republiku* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky – GŘ HZS ČR, 2015 [cit. 2025-12-02]. Dostupné z: <http://hzscr.gov.cz/soubor/analiza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>.

⁴⁰ MIKA, J. Otakar, Pavel ZAHRADNÍČEK a Miloš ZEMAN. *Ochrana obyvatelstva. Malé kompendium ochrany obyvatelstva*. Díl I. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2012. s. 29. ISBN 978-80-87035-67-2.

⁴¹ Do této kategorie patří také terorismus a válečný konflikt.

⁴² KOLEKTIV AUTORŮ. *MODUL – A; C; I; krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. s. 174. ISBN 978-80-7616-097-2.

⁴³ Vlastní zpracování dle dokumentu *Analýza hrozeb pro Českou republiku* (GŘ HZS ČR, 2015).

Tabulka 2 Kategorie a typy antropogenního nebezpečí s nepřijatelným rizikem⁴⁴

Antropogenní	Technogenní	Narušení dodávek velkého rozsahu
		Narušení funkčnosti důležitých systémů elektronických komunikací
		Narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury
		Zvláštní povodeň
		Únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení
		Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu
		Narušení dodávek plynu velkého rozsahu
		Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu
		Radiační havárie
		Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu
	Sociogenní	Migrační vlny velkého rozsahu
		Narušování zákonnosti velkého rozsahu (včetně terorismu)
	Ekonomické	Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu

⁴⁴ Vlastní zpracování dle dokumentu *Analýza hrozeb pro Českou republiku* (GŘ HZS ČR, 2015).

Mimořádná událost může v určitých situacích nabýt takového rozsahu, že běžné zákonné postupy už nejsou dostačující. V takových případech mohou příslušné orgány přistoupit k vyhlášení krizového stavu. Jednoduše lze říci, že jde o mimořádnou událost, která svým vývojem přerostla do krizové situace. Ta nastává tehdy, když je nezbytné vyhlásit stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav.⁴⁵

3.1 Povodně

Povodně patří na našem území k nejzávažnějším přírodním katastrofám. Při svém výskytu mohou způsobit rozsáhlé škody na majetku, ohrožit lidské životy a citelně zasáhnout do podoby krajiny i ekologie. S povodněmi se pojí také další nepříznivé jevy. Například sesuvy podmáčených svahů, úniky nebezpečných látek či vznik požárů.⁴⁶ Význam této přírodní katastrofy připomíná i zkušenost z roku 2002, kdy Českou republiku zasáhla největší povodeň v historii. Tehdy bylo evakuováno 220 tisíc obyvatel a zaplaveno 504 obcí.⁴⁷ Výrazné dopady povodňového nebezpečí potvrdila i povodeň ze září 2024. Přestože nedosáhla tak velkého rozsahu události z roku 2002, způsobila nemalé škody – voda zasáhla 340 obcí a více než 20 000 obyvatel muselo opustit své domovy.⁴⁸

Povodeň vzniká v okamžiku, kdy hladina vodních toků či jiných povrchových vod výrazně stoupne a voda se začne rozlévat mimo své koryto, což může vést ke vzniku škod. Jedná se také o situaci, kdy voda z dané oblasti nemůže přirozeně odtékat, nebo její odtok není dostatečný. K zaplavení území může také dojít při soustředěném odtoku dešťové vody. Za vznikem povodně mohou stát různé přírodní procesy, jako je tání sněhu, vydatné srážky či chod ledů. Ne vždy musí jít jen o vliv přírody. Povodeň může vzniknout i v důsledku jiných okolností, například při poruše vodního díla, které může vést až k jeho protržení nebo při nouzovém řešení kritické situace na tomto objektu. Počátek povodně je spojen s vyhlášením druhého nebo třetího stupně povodňové aktivity a za ukončenou je považována tehdy, když jsou tyto stupně odvolány.

Povodně se člení na přirozené a zvláštní. Přirozená povodeň, jak už napovídá její název, vzniká v důsledku přírodních jevů zmíněných v předchozím odstavci, například

⁴⁵ KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2015. s. 6. ISBN 978-80-87472-92-7.

⁴⁶ HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 87. ISBN 978-80-7616-101-6.

⁴⁷ RAUDENSKÝ, Miroslav a Ivo DORAZIL. *Povodně 2002: letecké dokumenty*. Brno: Miroslav Raudenský, 2002. s. 7. ISBN 80-238-9607-5.

⁴⁸ Vlastní zdroj.

intenzivních srážek, tání sněhu nebo ledových nápěchů. Zvláštní povodeň naopak vzniká v důsledku poruchy či havárie vodního díla, jak již bylo uvedeno výše.⁴⁹

Stupně povodňové aktivity

K vyjádření závažnosti nebezpečí při povodních slouží stupně povodňové aktivity (SPA), které se člení na **I. SPA (stav bdělosti)**, **II. SPA (stav pohotovosti)** a **III. SPA (stav ohrožení)**.⁵⁰ Dle Holce se stupněm povodňové aktivity rozumí "*míra povodňového nebezpečí vázaná na směrodatné limity, jimiž jsou zpravidla vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích, popřípadě mezní nebo kritické hodnoty na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti.*" I. SPA (stav bdělosti), se vyhláší, když nastane přirozená povodeň a zanikne, když toto přírodní nebezpečí ustane. II. SPA (stav pohotovosti) nastává tehdy, když se zvyšuje riziko vzniku přirozené povodně, avšak zatím bez výraznějších rozlivů a negativních dopadů mimo koryto vodního toku. Ke stavu pohotovosti se také váže svolání povodňových orgánů a dalších, kteří zajišťují potřebná opatření. III. SPA (stav ohrožení) se zavádí v okamžiku přímého nebezpečí, kdy jsou v záplavové oblasti ohroženy životy i majetek a hrozí rozsáhlé škody. S tímto stupněm jsou spojena opatření vycházející z povodňových plánů, především zabezpečovací práce, a pokud si to situace vyžádá, také záchranné zásahy nebo evakuace obyvatel.⁵¹

Povodňové plány

Jedná se o stěžejní dokumenty, které obsahují postupy, aby se předešlo škodám při povodni nebo aby byly co nejvíce omezeny. Rovněž obsahují přehled organizačních i technických opatření.⁵² Skládají se ze tří částí. **Věcná část** obsahuje zásadní informace potřebné k zajištění ochrany před povodněmi a také meze pro stanovení SPA. **Organizační část** zahrnuje důležité kontakty a údaje jednotlivých účastníků ochrany před povodněmi a popis jejich činností. **Grafická část** pak obsahuje mapy záplavových území, evakuační trasy či další přehledné plány.⁵³ Zároveň podle vodního zákona existuje

⁴⁹ KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2015. s. 77-78. ISBN 978-80-87472-92-7.

⁵⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – A; C; I; *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. s. 64 – 71. ISBN 978-80-7616-097-2.

⁵¹ Druhý a třetí stupeň povodňové aktivity stanovují a následně ruší povodňové orgány ve svém územním obvodu, v případě vzniku zvláštní povodně tak činí orgány krizového řízení.

⁵² HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. s. 87 – 91. ISBN 978-80-7616-101-6.

⁵³ KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – A; C; I; *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. s. 71 – 72. ISBN 978-80-7616-097-2.

několik druhů povodňových plánů, které se liší podle toho, pro jaké území jsou určeny a kdo je zpracovává. Patří sem povodňové plány obcí, které připravují orgány obce, dále plány správních obvodů obcí s rozšířenou působností, jež vytvářejí ORP. Také povodňové plány krajů, na nichž spolupracují krajské úřady společně se správci povodí. Nejvyšším dokumentem je pak Povodňový plán České republiky, který zpracovává Ministerstvo životního prostředí.⁵⁴

3.2 Výpadky elektrické energie

Výpadek elektrické energie neboli blackout představuje rozměrné narušení dodávek elektrické energie na rozsáhlém území, které může přetrvávat po dobu několika desítek hodin až dnů a postihnout značný počet obyvatel. Příčinou blackoutu bývá zpravidla mimořádná událost v přenosové soustavě elektrické energie.⁵⁵ Ta zajišťuje přenos elektrické energie od výrobce k distributorovi a zároveň udržuje rovnováhu mezi výrobou a spotřebou. Na přenosovou soustavu navazuje distribuční soustava, která tvoří soubor elektrických vedení a dalších technických zařízení sloužících k zajištění dodávek elektrické energie ke konečným spotřebitelům.⁵⁶ Na území České republiky tuto činnost zajišťují tři hlavní distributoři, kteří mají rozdělenou působnost podle jednotlivých částí území. Jedná se o společnosti ČEZ Distribuce, a.s., PREdistribuce, a.s. a EG.D, s.r.o.⁵⁷

Za vznikem výpadku elektrické energie může stát celá řada příčin, mezi které patří mimo jiné i přírodní vlivy. Jednou z nejčastějších příčin poruchy přenosové soustavy bývá větrná smršť, která může vyvolat domino efekt. Ten zpravidla začíná nepříznivými povětrnostními podmínkami, jež vedou k poškození elektrického vedení a následnému přerušení přenosu elektrické energie k odběratelům. V důsledku toho dochází k narušení rovnováhy mezi výrobou a spotřebou elektrické energie, automatickému odpojování nezátížených výrobních zařízení, rozpadu přenosové soustavy na samostatné ostrovy a k postupnému stupňovitému šíření poruchy, které končí blackoutem. Také dlouhodobé sněžení a silná námraza mohou tento efekt vyvolat. Mezi další možné příčiny vzniku rozsáhlého výpadku elektrické energie patří technické poruchy v infrastruktuře, selhání

⁵⁴ ČESKO. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (zákon). In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2001, částka 98.

⁵⁵ KRIZPORT. Rady pro občany – BLACKOUT [online]. HZS JHM. [cit. 2025-12-14]. Dostupné z: : <https://www.krizport.cz/rady/rady-pro-obcany-blackout>

⁵⁶ ŘEHÁK, David a kolektiv. Kritická infrastruktura elektroenergetiky: určování, posuzování a ochrana. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. s. 13–15. ISBN 978-80-7385-126-2.

⁵⁷ ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD. Kdo je můj dodavatel a distributor [online]. Jihlava: Energetický regulační úřad, 2022, poslední aktualizace 09.10.2025 [cit.2025-12-14]. Dostupné z: <https://eru.gov.cz/kdo-je-muj-dodavatel-distributor>.

lidského faktoru, teroristický útok, ale také přenos elektrické energie ze zahraničních rozvodných soustav, při kterém může docházet k nahromadění nadměrného množství elektrické energie. Podle bezpečnostního systému může být rozsáhlý výpadek elektrické energie nejpravděpodobněji způsoben současným působením více příčin.⁵⁸

3.3 Extrémní počasí

Extrémní počasí lze definovat jako klimatický jev, který se projevuje neobvykle vysokou intenzitou oproti běžnému stavu počasí. Mezi tyto jevy patří extrémní vedro a sucho, silné mrazy a námrazové jevy, sněhová kalamita, bouřky, silný vítr a tornáda. Většinu projevů extrémního počasí lze předpovědět s určitým časovým předstihem, avšak některé jevy, jako například vznik tornáda v určité oblasti, je obtížné předem přesně určit.⁵⁹

Podle Státní politiky životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do roku 2050 dochází vlivem lidské činnosti ke zrychlování změn klimatu, které mají nepříznivé dopady na obyvatelstvo. Z tohoto důvodu je nezbytné této problematice věnovat pozornost, zvláště v prostředí měst, kde je soustředěna převážná část obyvatel. Dokument upozorňuje zejména na dlouhodobé sucho, rostoucí teploty, extrémní vítr, vlny veder a rovněž na povodně a intenzivní srážky. Proto některá města začala připravovat adaptační strategie, jejichž cílem je adaptace na změnu klimatu a ochrana bezpečnosti, zdraví a majetku obyvatel. Například mezi lety 2006–2018 vichřice, krupobití a tíha sněhu způsobily škody kolem 45 mld. Kč.⁶⁰

Pokud je očekáváno extrémní počasí, Český hydrometeorologický ústav zveřejní výstražnou informaci, v níž se obyvatelé mohou seznámit s povahou a rozsahem možného jevu, jeho předpokládaným časovým a územním působením, úrovní ohrožení a možnými následky. Součástí výstrahy jsou také doporučení, jakým způsobem by se mělo obyvatelstvo v dané situaci zachovat.⁶¹

⁵⁸ KRIZPORT. *Rady pro občany – BLACKOUT* [online]. HZS JHM. [cit. 2025-12-14]. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/rady-pro-obcany-blackout>.

⁵⁹ KRIZPORT. *Rady pro občany – EXTRÉMNI KLIMATICKÉ JEVY* [online]. HZS JHM. [cit. 2025-12-14]. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/rady-pro-obcany-extremni-klimaticke-jevy>.

⁶⁰ KOLEKTIV AUTORŮ. *Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do roku 2050*. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, 2021. 11 – 49 s. ISBN: 978-80-7212-648-4.

⁶¹ KRIZPORT. *Rady pro občany – EXTRÉMNI KLIMATICKÉ JEVY* [online]. HZS JHM. [cit. 2025-12-14]. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/rady-pro-obcany-extremni-klimaticke-jevy>.

4 Charakteristika vybraných obcí

V této kapitole jsou charakterizovány dvě vybrané obce Jihočeského kraje – Loučovice a Vyšší Brod, které se nacházejí v okrese Český Krumlov na horním toku řeky Vltavy pod Lipenskou přehradou.⁶²

Obce byly zvoleny na základě záměrného výběru, a to zejména s ohledem na splnění charakteristik - zkušenosti s mimořádnými událostmi a jejich geografickou polohu. Výběr těchto lokalit tak umožňuje aplikovat teoretické poznatky z oblasti ochrany obyvatelstva a zhodnotit úroveň připravenosti místních obyvatel na vybrané typy mimořádných událostí.

4.1 Obec Loučovice

Obec Loučovice se nachází přibližně 3 km pod Lipenskou přehradou v nadmořské výšce 690 m n. m. Jedná se o pohraniční obec ležící v blízkosti hranic s Rakouskem⁶³ K 1. 1. 2025 má obec 1 479 obyvatel, dělí se na dvě části a čtyři katastrální území. Celková rozloha obce činí 4 197 ha.⁶⁴ Z hlediska státní správy spadají Loučovice pod obec s rozšířenou působností (ORP) Český Krumlov a pod působnost pověřeného obecního úřadu Vyšší Brod.

Historický vývoj obce je spjat s dřevozpracujícím a papírenským průmyslem, který zde fungoval do konce osmdesátých let. V posledních letech došlo k odstranění původních průmyslových staveb a k následné obnově území. Bytová zástavba se nachází převážně na levém břehu a je situována na svazích údolí, dál od samotného toku řeky. Většina území je zalesněná a podél řeky prochází klíčová dopravní infrastruktura – komunikace a železniční trať.

Z hydrologického hlediska je obec ovlivněna přítomností vodního díla Lipno I. Převážná část vody z hlavní nádrže odtéká přes hydroelektrárnu do vyrovnávací nádrže Lipno II, která se nachází ve Vyšším Brodě. Díky tomu zůstává v korytě celoročně stálý průtok a výrazněji se zvyšuje pouze během vodáckých závodů nebo při povodních. Za

⁶² TURISTICKÝ SPOLEK LIPENSKA. *Strategie rozvoje území turistické oblasti Lipensko pro roky 2017–2026* [online]. Praha: Turistický spolek Lipenska, 2016 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z: <http://tslipenska.cz/wp-content/uploads/2022/11/Strategie-rozvoje-TO-Lipensko-2017-2026.pdf>

⁶³ OBEC LOUČOVICE. *Historie*. Loučovice: Obec Loučovice [online]. 2026 [cit. 2026-02-04]. Dostupné z: <https://www.loucovice.info/obec-1/informace-o-obci/historie/>.

⁶⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Malý lexikon obcí České republiky 2025* [online]. Praha: ČSÚ, 2024 [cit. 2026-02-04]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2025>.

jedno z rizik lze považovat drobné potoky, které v obci stékají ze svahů. Ty se při prudkých deštích mohou pohybovat velmi rychle.⁶⁵

4.2 Obec Vyšší Brod

Obec Vyšší Brod se nachází v nadmořské výšce 559 m n. m.⁶⁶ a jedná se o nejjižnější město v České republice.⁶⁷ K 1. 1. 2025 má obec 2 597 obyvatel. Z administrativního hlediska je území členěno na osm částí a sedm katastrálních území, přičemž celková rozloha zaujímá 6 975 ha. Město spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP) Český Krumlov.⁶⁸

Město se rozkládá v kopcovité krajině, jejíž osu tvoří řeka Vltava. Na jejím toku se nachází vodní nádrž Lipno I a vyrovnávací nádrž Lipno II. Území města lze rozdělit na dvě části. Severní oblast pod Kramolínem je charakteristická členitým terénem s údolími, kde převažuje volná krajina s osadami a rekreačními objekty. Jižní část tvoří povodí toku Větší Vltavice včetně jeho přítoků, které spadá do Přírodního parku Vyšebrodsko. Oblast je ceněna pro svou zachovalou přírodu a velké rozdíly v nadmořské výšce, které stoupají od údolí řeky až k horským hřebenům na hranicích.

Hospodářství města čerpá především z cestovního ruchu, zejména z vodáctví, sportovního rybolovu a přeshraniční turistiky. V oblasti chybí velké průmyslové podniky a většinu nezastavěného území tvoří lesy a zemědělská půda. Z pohledu bezpečnosti představují pro Vyšší Brod riziko povodně, a to obzvláště na Větší Vltavici a menších přítocích, kde vzhledem ke svažitému terénu mohou přívalové deště způsobit škody.

Z hydrologického pohledu je nejdůležitějším prvkem řeka Vltava, jejíž průtok je ovlivněn provozem vodního díla Lipno I. Voda z hydroelektrárny je odváděna do vyrovnávací nádrže Lipno II. V původním korytě Vltavy mezi nádrží Lipno I a Lipno II se udržuje stabilní stav vody, který se zvyšuje pouze při povodňových situacích nebo

⁶⁵ OBEC LOUČOVICE. *Digitální povodňový plán obce Loučovice*. In: Povodňový informační systém (POVIS) [online]. Loučovice: Obec Loučovice, 2018 [cit. 2026-02-14]. Dostupné z: https://jihocesky.dppcr.cz/web_545601/.

⁶⁶ ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV. *Hlásný profil – objekt č. 2800662* [online]. Praha: Český hydrometeorologický ústav, [cit. 2026-02-14]. Dostupné z: <https://hydro.chmi.cz/hpps/snh/objekt/2800662>

⁶⁷ MĚSTO VYŠŠÍ BROD. *Digitální povodňový plán města Vyšší Brod*. In: Povodňový informační systém (POVIS) [online]. Vyšší Brod: Město Vyšší Brod, 2018 [cit. 2026-02-18]. Dostupné z: http://jihocesky.dppcr.cz/web_545848/

⁶⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Malý lexikon obcí České republiky 2025* [online]. Praha: ČSÚ, 2024 [cit. 2026-0-28]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2025>.

během vodáckých závodů. Kromě Vltavy doplňují vodní síť přítoky Menší a Větší Vltavice.⁶⁹

⁶⁹ MĚSTO VYŠŠÍ BROD. *Digitální povodňový plán města Vyšší Brod*. In: Povodňový informační systém (POVIS) [online]. Vyšší Brod: Město Vyšší Brod, 2018 [cit. 2026-02-18]. Dostupné z: http://jihocesky.dppcr.cz/web_545848/.

5 Zhodnocení rizik zkoumaných obcí

Tato kapitola se zaměřuje na základní analýzu rizik vybraných lokalit. Z hlediska charakteru území a podobnosti ohrožení vykazují tyto lokality srovnatelné rysy. Z tohoto důvodu bylo stanoveno pět typologických mimořádných událostí, které mohou v daném prostředí reálně nastat. Vybrané události jsou následně hodnoceny na základě pravděpodobnosti jejich vzniku a závažnosti jejich dopadů. Ke každé události je přiřazena hodnota pravděpodobnosti (1–5) a závažnosti dopadů (1–5), přičemž výsledné hodnoty jsou následně vynásobeny a zaneseny do matice rizik (viz tabulka č. 4).

Tabulka 3 Matice rizik⁷⁰

Závažnost	Pravděpodobnost				
	Nepravděpodobná	Vzácná	Zřídka	Pravděpodobná	Téměř jistá
Bez vlivu	1	2	3	4	5
Zanedbatelná	2	4	6	8	10
Mírná	3	6	9	12	15
Vážná	4	8	12	16	20
Kritická	5	10	15	20	25

Jak již bylo uvedeno výše, parametry každé mimořádné události jsou hodnoceny na stupnici od 1 (nejnižší hodnota) do 5 (nejvyšší hodnota). Na základě výsledné hodnoty (indexu rizika) je míra rizika klasifikována do čtyř stupňů: **nízká** (zelená), **mírná** (žlutá), **vysoká** (oranžová) a **kritická** (červená). Tato metoda umožňuje identifikovat mimořádné události, které pro daný region představují nejzávažnější hrozbu.⁷¹

Pro obec Vyšší Brod a obec Loučovice byly vybrány tyto mimořádné události:

- Zvláštní povodeň
- Blesková povodeň

⁷⁰ ŠENOVSKEÝ, P. *Matice rizik – zajímavosti, problémy a jak je minimalizovat* [online]. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta bezpečnostního inženýrství, 2021 [cit. 2026-03-03]. SPEKTRUM 2/2021. Dostupné z: <https://dspace.vsb.cz/server/api/core/bitstreams/b98c8afe-d3b3-426c-99dd-89d0fcf42713/content>.

⁷¹ ŠENOVSKEÝ, P. *Matice rizik – zajímavosti, problémy a jak je minimalizovat* [online]. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta bezpečnostního inženýrství, 2021 [cit. 2026-03-03]. SPEKTRUM 2/2021. Dostupné z: <https://dspace.vsb.cz/server/api/core/bitstreams/b98c8afe-d3b3-426c-99dd-89d0fcf42713/content>.

- Blackout (výpadek elektrické energie)
- Sesuvy půdy
- Lesní požár (extrémní sucho)

Tabulka 4 Analýza rizik pro město Vyšší Brod⁷²

Vyšší Brod			
Typ MU	Závažnost	Pravděpodobnost	Index rizika
Zvláštní povodeň	5	1	5
Blesková povodeň	4	3	12
Blackout	2	3	6
Sesuvy půdy	4	2	8
Lesní požár (extrémní sucho)	4	2	8

První analyzovanou oblastí je město Vyšší Brod. Na základě vypočtených hodnot byla nejvyšší míra rizika identifikována u bleskových povodní. Důvodem je poloha města ve svažitém terénu, kde při intenzivních srážkách dochází k rychlému stékání vody po komunikacích (vlivem nízké vsakovací schopnosti povrchu) a k následnému zaplavování objektů. Přívalová voda může unášet sedimenty a další předměty, které hrozí zatarasením koryta vodního toku, což může vyvolat vznik přirozené povodně. Město je rovněž potenciálně ohroženo zvláštní povodní, ke které by mohlo dojít v případě poruchy konstrukce nebo protržení hráze vodního díla Lipno I. Mezi další teoretické hrozby patří

⁷² Vlastní zpracování.

blackout či sesuvy půdy. Vzhledem k bezprostřední blízkosti rozlehlých lesních porostů je zde rovněž významné riziko vzniku lesních požárů.⁷³

Tabulka 5 Analýza rizik pro obec Loučovice⁷⁴

Loučovice			
Typ MU	Závažnost	Pravděpodobnost	Index rizika
Zvláštní povodeň	5	1	5
Blesková povodeň	3	2	6
Blackout	2	3	6
Sesuvy půdy	3	1	3
Lesní požár (extrémní sucho)	4	2	8

Druhou analyzovanou oblastí je obec Loučovice, která se nachází jen několik kilometrů od Vyššího Brodu – obec vykazuje srovnatelnou skladbu typových hrozeb. V důsledku svažitého terénu jsou zde rovněž rizikovým faktorem bleskové povodně. Obec je dále bezprostředně ohrožena zvláštní povodní, a to vzhledem k těsné blízkosti vodního díla Lipno I. V rámci obce existuje rovněž environmentální riziko spojené s provozem teplárny situované na břehu Vltavy, u níž by v případě zaplavení areálu mohlo dojít k úniku nebezpečných látek do okolního prostředí. Historické zkušenosti s přirozenými povodněmi v této oblasti potvrzují zaplavení pozemních komunikací a omezení železniční dopravy. Dlouhodobější narušení dopravní obslužnosti by pak mohlo vést ke

⁷³ MĚSTO VYŠŠÍ BROD. Digitální povodňový plán města Vyšší Brod. In: Povodňový informační systém (POVIS) [online]. Vyšší Brod: Město Vyšší Brod, 2018 [cit. 2026-02-25]. Dostupné z: http://jihocesky.dppcr.cz/web_545848/.

⁷⁴ Vlastní zpracování.

komplikacím v zásobování potravinami a dalšími nezbytnými komoditami. Seznam identifikovaných rizik doplňuje hrozba blackoutů, sesuvů půdy a lesních požárů.⁷⁵

⁷⁵ OBEC LOUČOVICE. *Digitální povodňový plán obce Loučovice*. In: Povodňový informační systém (POVIS) [online]. Loučovice: Obec Loučovice, 2018 [cit. 2026-03-2]. Dostupné z: https://jihocesky.dppcr.cz/web_545601/.

6 Dotazníkové šetření

Pro zjištění úrovně připravenosti obyvatel na mimořádné události bylo v rámci praktické části práce realizováno dotazníkové šetření. Cílem bylo získat informace o tom, jak jsou obyvatelé obcí Loučovic a Vyššího Brodu informováni o mimořádných událostech a jak jsou na tyto situace připraveni.

Dotazník byl vytvořen prostřednictvím nástroje Google Forms a byl určen obyvatelům uvedených obcí. Sběr dat probíhal v období únor–březen 2026. Respondenti dotazník vyplňovali anonymně a jejich odpovědi byly využity pouze pro účely zpracování této bakalářské práce.

Dotazník obsahoval celkem 18 otázek, které byly převážně uzavřeného typu. Respondenti vybírali odpovědi z nabízených možností, v některých případech měli možnost doplnit vlastní odpověď. Otázky byly zaměřeny na zkušenosti obyvatel s mimořádnými událostmi, jejich informovanost o ochraně obyvatelstva a úroveň jejich materiální i znalostní připravenosti.

Výsledky dotazníkového šetření jsou následně vyhodnoceny a zpracovány do grafů, které jsou uvedeny v následující části práce. Kompletní znění dotazníku je uvedeno v příloze bakalářské práce.

6.1 Sběr dat

Dotazník byl šířen prostřednictvím sociální sítě Facebook a také prostřednictvím oslovení vybraných institucí e-mailem.

Odkaz na dotazník byl zveřejněn ve skupinách na sociální síti Facebook zaměřených na místní komunitu, konkrétně ve skupinách Vyšší Brod (přibližně 4,1 tisíce členů), Vyšší Brod bez cenzury (443 členů) a Loučovická drbna (přibližně 1,6 tisíce členů). Prostřednictvím Facebooku byly zároveň písemně osloveny instituce Město Vyšší Brod a Sbor dobrovolných hasičů Loučovice s žádostí o sdílení dotazníku mezi obyvatele.

Další oslovení respondentů proběhlo prostřednictvím e-mailu. S žádostí o sdílení dotazníku byly kontaktovány instituce Loučovický zpravodaj, Základní škola a mateřská škola Loučovice, Základní škola Vyšší Brod, Sbor dobrovolných hasičů Vyšší Brod a Policie České republiky – obvodní oddělení Vyšší Brod.

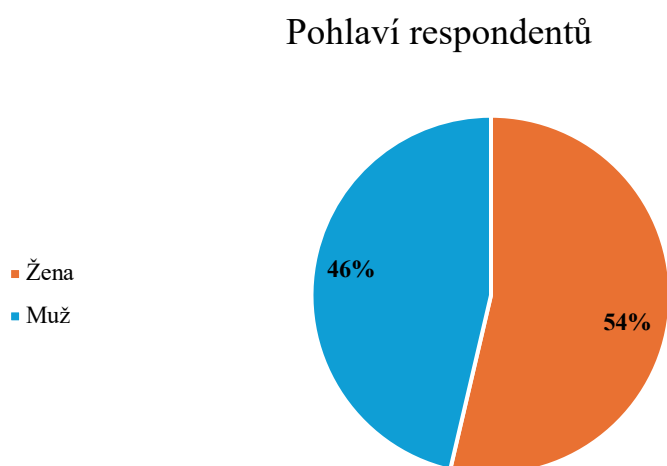
Celkem bylo získáno 82 vyplněných dotazníků.

6.2 Vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření

V této kapitole jsou vyhodnoceny výsledky dotazníkového šetření, které bylo realizováno mezi obyvateli obcí Loučovice a Vyšší Brod. Jednotlivé odpovědi respondentů jsou znázorněny pomocí grafů a doplněny slovním komentářem.

Otázka č. 1. Jaké je Vaše pohlaví?

Graf 1 Pohlaví respondentů⁷⁶

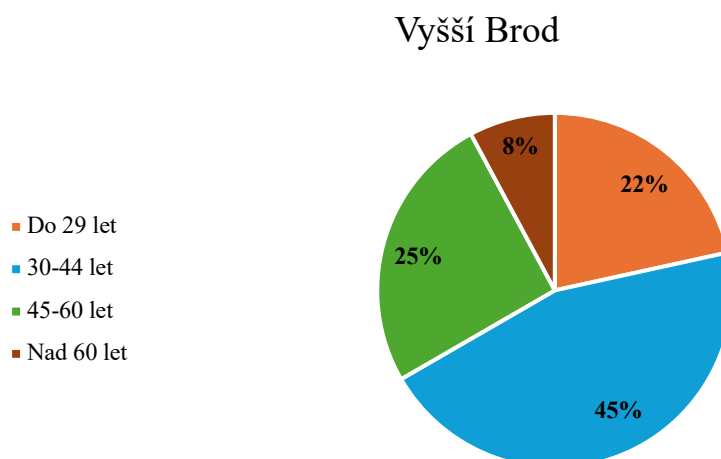

Z celkového počtu 82 respondentů tvořily většinu ženy, konkrétně 54 % (44 osob), zatímco muži byli zastoupeni 46 % (38 osob). Poměr respondentů je vyvážený.

⁷⁶ Vlastní zdroj

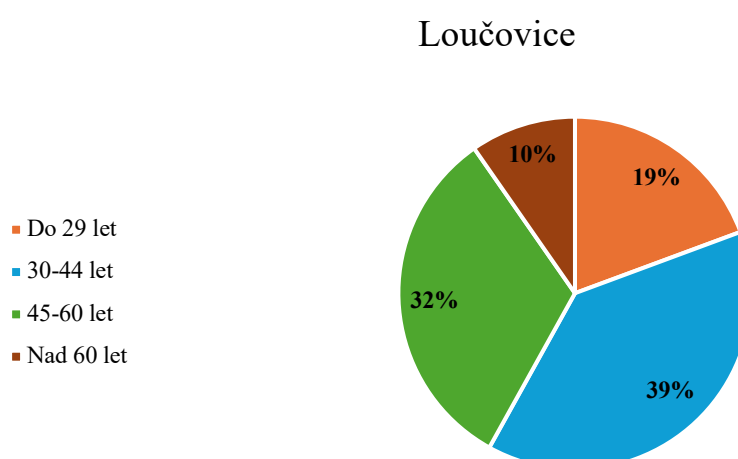
Otázka č. 2. Do které věkové kategorie patříte?

Graf 2 Věkové rozdělení – Vyšší Brod⁷⁷

U Vyššího Brodu respondenti nejčastěji uváděli věk v rozmezí 30–44 let (23 odpovědí, 45 %). Druhou nejčastější odpovědí byla věková kategorie 45–60 let (13 odpovědí, 25 %). Poměrně vysoký počet respondentů (11 odpovědí, 22 %) spadá do věkové skupiny do 29 let. Nejmenší podíl připadá na respondenty nad 60 let (4 odpovědi, 8 %).

Graf 3 Věkové rozdělení – Loučovice⁷⁸

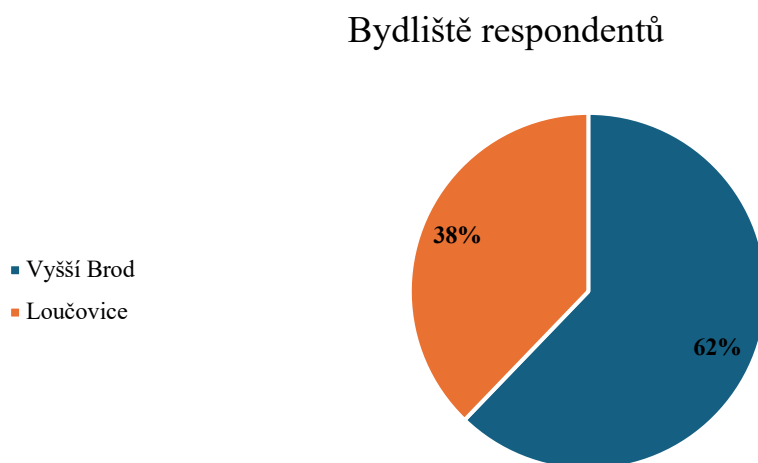
⁷⁷ Vlastní zdroj

⁷⁸ Vlastní zdroj

Obyvatelé Loučovic nejčastěji uváděli věk v rozmezí 30–44 let (12 odpovědí, 39 %). Druhou nejčastější odpovědí byla věková kategorie 45–60 let (10 odpovědí, 32 %). Menší zastoupení má věková skupina do 29 let (6 odpovědí, 19 %). Nejmenší podíl pak připadá na kategorii nad 60 let (3 odpovědi, 10 %).

Otázka č. 3. Ve které obci žijete?

Graf 4 Podíl bydliště obyvatelstva⁷⁹

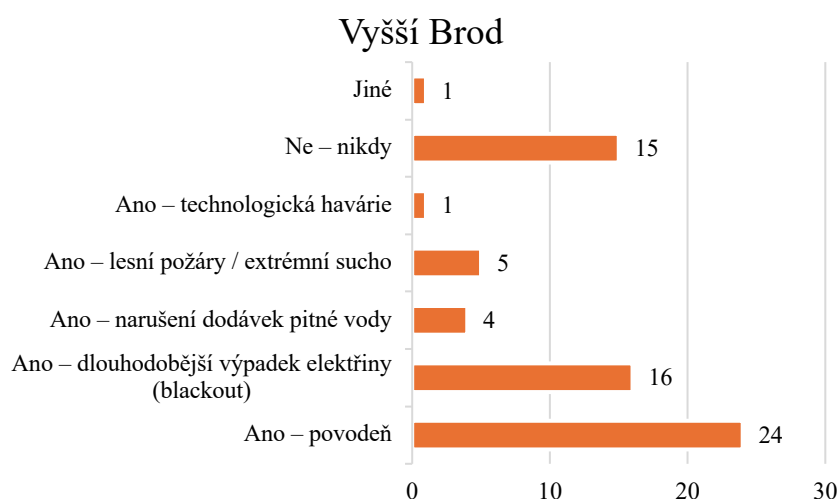
Výzkum se zaměřil na dvě sousedící obce. 62 % respondentů (51 osob) uvedlo jako své bydliště Vyšší Brod a 38 % respondentů (31 osob) obec Loučovice. Vyšší Brod má o 1 118 obyvatel více než obec Loučovice. Co se týče samotné distribuce dotazníků, data se lépe sbírala ve Vyšším Brodě.

⁷⁹ Vlastní zdroj

Otázka č. 4. Setkal/a jste se osobně v blízkosti bydliště s mimořádnou událostí?

U otázky č. 4 bylo možné označit více možností současně. Celkový součet v grafu neodpovídá počtu respondentů, ale počtu všech odevzdaných odpovědí.

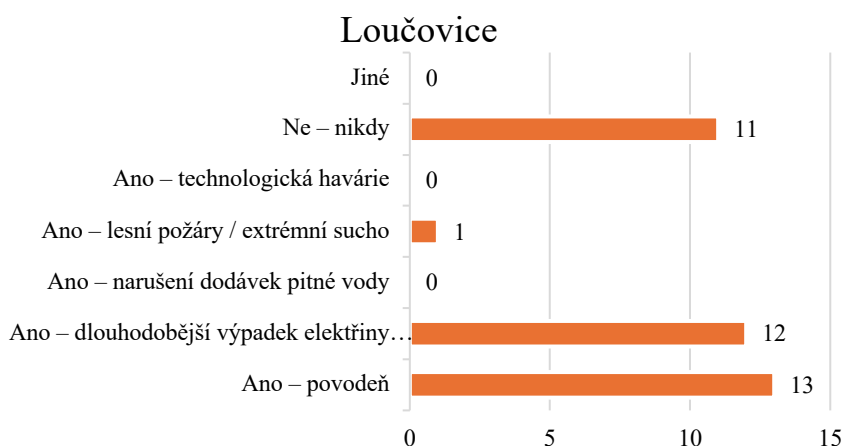
Graf 5 Osobní zkušenosti obyvatelstva s MU – Vyšší Brod⁸⁰

U Vyššího Brodu (graf č. 5) respondenti nejčastěji uváděli zkušenost s povodní (24 odpovědí). Druhou nejčastější odpovědí byl dlouhodobější výpadek elektřiny (16 odpovědí). Značná část respondentů (15 odpovědí) uvedla, že se s žádnou mimořádnou událostí nesetkali. Menší zastoupení mají narušení dodávek pitné vody (4 odpovědi) a lesní požáry či extrémní sucho (5 odpovědí). Nejmenší podíl připadá na technologické havárie (1 odpověď). Jeden respondent z Vyššího Brodu doplnil specifickou zkušenost s havárií vojenského vozidla, která si vyžádala oběti na životech a zranění.

⁸⁰ Vlastní zdroj

Graf 6 Osobní zkušenosti obyvatelstva s MU – Loučovice⁸¹

V Loučovicích jsou opět nejčastějšími zkušenostmi respondentů povodně (13 odpovědí) a dlouhodobý výpadek elektřiny (12 odpovědí). 11 respondentů uvedlo, že se s mimořádnou událostí nesetkalo. Možnost „jiné“ neoznačil nikdo. Ostatní typy událostí se objevují pouze okrajově – například lesní požáry či sucho (1 odpověď), zatímco některé možnosti, jako technologická havárie, narušení dodávek vody, nebyly zvoleny vůbec.

V obou lokalitách převažují zkušenosti s povodněmi a výpadky elektřiny, které představují nejčastější typy mimořádných událostí. Výsledky této otázky v podstatě potvrzují závěry analýzy rizik. Zároveň poměrně velká část respondentů se s žádnou mimořádnou událostí osobně nesetkala. Tento výsledek je však možné interpretovat různými způsoby. Může být ovlivněn nedostatečnou schopností či neznalostí respondentů správně klasifikovat mimořádné události, případně tím, že některé události měly natolik mírné následky, že je obyvatelé nevnímali a nezaregistrovali.

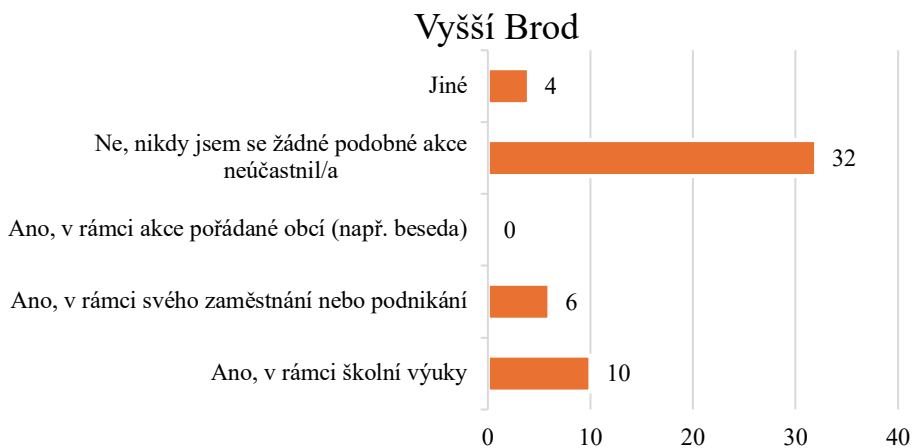
Otázka č. 5. Zúčastnil/a jste se někdy školení, přednášky nebo jiné preventivní akce zaměřené na zvládání mimořádných událostí (např. povodně, blackout)?

Rovněž i u otázky č. 5 respondenti mohli označit více možností najednou. Jak je uvedeno i u otázky č. 4, grafy se proto počítají z celkového počtu všech odpovědí, nikoliv z počtu respondentů.

⁸¹ Vlastní zdroj

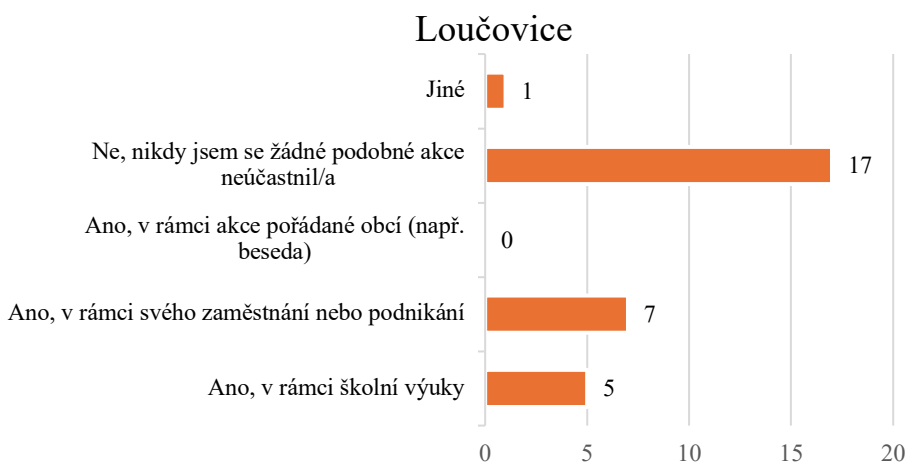
Otázka č. 5 byla zaměřena na získání informací o tom, kde se respondenti setkali s pojmem ochrana obyvatelstva, mimořádné události apod.

Graf 7 Typy akcí na zvýšení povědomí o ochranně obyvatelstva – Vyšší Brod⁸²

U Vyššího Brodu (graf č. 7) nejvíce respondentů uvedlo, že se žádné podobné akce nikdy nezúčastnili (32 odpovědí). Účast v rámci školní výuky byla označena 10krát a v rámci zaměstnání nebo podnikání 6krát. Nikdo z dotázaných neuvedl, že by se účastnil nějaké obecní akce na toto téma. Možnost „Jiné“ zvolili čtyři respondenti. Tři z nich svou zkušenost konkrétně popsali – jednalo se o školení u Českého červeného kříže, armádní výcvik a školení v rámci dobrovolných hasičů (JSDH). Čtvrtý respondent do kolonky vyplnil číslo 23, tuto odpověď tedy nelze nijak vyhodnotit.

Graf 8 Typy akcí na zvýšení povědomí o ochranně obyvatelstva – Loučovice⁸³

⁸² Vlastní zdroj

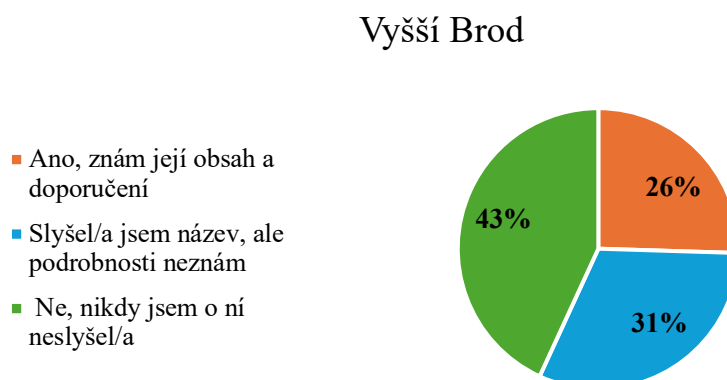
⁸³ Vlastní zdroj

V Loučovicích (graf č. 8) rovněž převažují respondenti, kteří se žádné akce nezúčastnili (17 odpovědí). Účast v rámci zaměstnání nebo podnikání byla označena 7krát a v rámci školní výuky 5krát. Účast na akcích pořádaných obcí nebyla opět zaznamenána. Možnost „Jiné“ zvolil pouze jeden respondent, který jako svou konkrétní zkušenost uvedl školení u Sboru dobrovolných hasičů.

Pokud se někdo z respondentů účastnil akce věnované ochraně obyvatelstva, většinou to bylo v rámci školní výuky nebo pracovního prostředí (zaměstnání či podnikání). V obou lokalitách výrazně převažuje skupina respondentů, kteří se žádných preventivních akcí nezúčastnili. Jak již bylo uvedeno, pokud už k účasti dochází, jedná se nejčastěji o aktivity v rámci školy nebo zaměstnání.

Otázka č. 6. Slyšel/a jste někdy o informační kampani Ministerstva vnitra – GŘ HZS ČR s názvem „72 hodin“ v souvislosti s připraveností na mimořádné události?

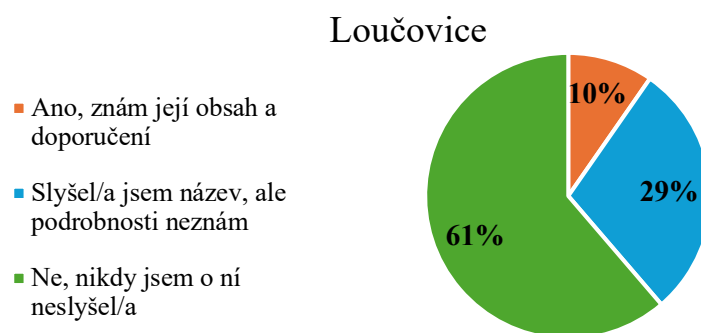
Graf 9 Znalost informační kampaně – Vyšší Brod⁸⁴

U Vyššího Brodu (graf č. 9) uvedlo 22 respondentů (43 %), že o kampani nikdy neslyšeli. 16 respondentů (31 %) sice zaznamenalo její název, ale nezná podrobnosti. Pouze 13 respondentů (26 %) uvedlo, že kampaň znají a jsou obeznámeni s jejím obsahem a doporučeními.

⁸⁴ Vlastní zdroj

Graf 10 Znalost informační kampaně – Loučovice⁸⁵

V Loučovicích (graf č. 10) většina respondentů (19 osob, 61 %) uvedla, že o kampani nikdy neslyšela. 9 respondentů (29 %) zná pouze název, ale ne detaily. Pouze 3 respondenti (10 %) uvedli, že znají obsah kampaně a její doporučení.

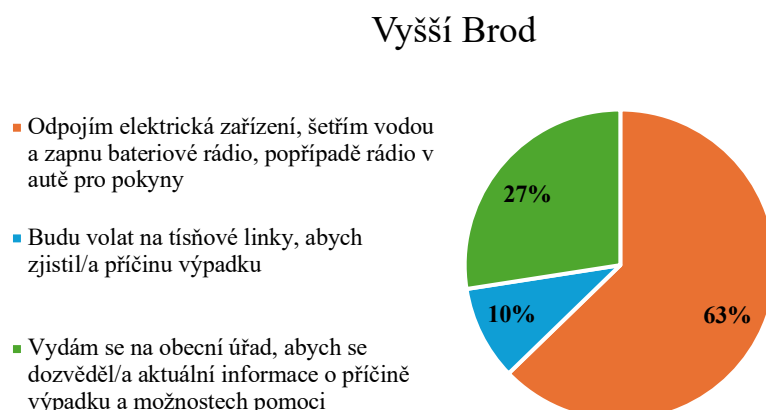
Ve sledovaných lokalitách je povědomí o kampani „72 hodin“ poměrně nízké. Ve Vyším Brodě sice přibližně čtvrtina respondentů kampaň zná, avšak v Loučovicích je tento podíl ještě nižší. Ve většině případů respondenti kampaň buď vůbec neznají, nebo o ní mají jen velmi základní přehled.

Samotná kampaň od MV má přitom poměrně dobrý praktický přesah. V tomto směru by obce mohly více zapracovat na tom, jak informace dostat mezi obyvatele – například prostřednictvím letáků do schránek nebo odkazů na webových stránkách obcí.

Otázka č. 7. Jaký postup je nejbližší tomu, jak byste řešil/a dlouhodobý výpadek proudu (blackout)?

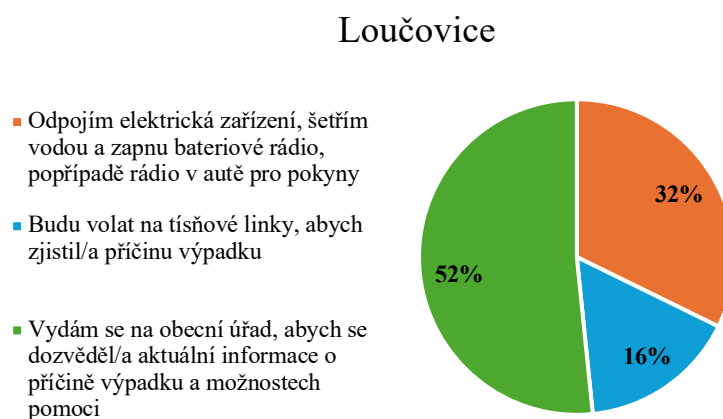
⁸⁵ Vlastní zdroj

Graf 11 Postup při blackout – Vyšší Brod⁸⁶

U Vyššího Brodu (graf č. 11) většina respondentů zvolila správný postup, tedy odpojení elektrických zařízení atd. (32 odpovědí, 63 %). Další část respondentů by se vydala na obecní úřad pro informace (14 odpovědí, 27 %). Nejmenší podíl tvoří respondenti, kteří by volali na tísňové linky (5 odpovědí, 10 %).

Graf 12 Postup při blackout – Loučovice⁸⁷

V Loučovicích (graf č. 12) je situace odlišná – nejvíce respondentů by se vydalo na obecní úřad pro informace (16 odpovědí, 52 %). Správný postup, tedy odpojení zařízení a šetření zdroji, by zvolilo 10 respondentů (32 %). Stejně jako ve Vyšším Brodě nejmenší podíl tvoří volání na tísňové linky (5 odpovědí, 16 %).

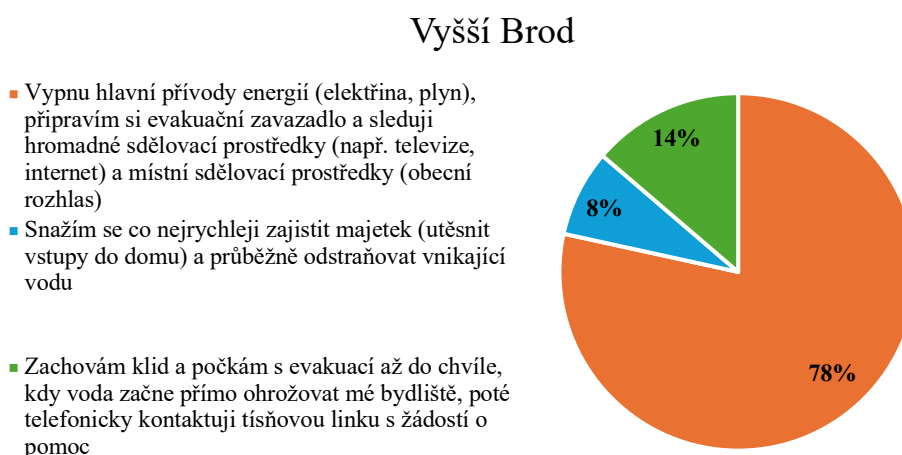
⁸⁶ Vlastní zdroj

⁸⁷ Vlastní zdroj

Ve Vyšším Brodě převažuje správné řešení situace blackoutu, zatímco v Loučovicích se většina respondentů přiklání spíše k vyhledání informací na obecním úřadě. To sice v podmínkách menší obce nemusí být nutně nevhodné řešení, avšak mohlo by to výrazně zatěžovat místní samosprávu. V obou lokalitách je pozitivní, že pouze menší část respondentů by volila nevhodný postup v podobě kontaktování tísňových linek.

Otázka č. 8. Jak byste pravděpodobně postupoval/a v případě, že by byla pro Vaši lokalitu vyhlášena bezprostřední hrozba povodně (např. v důsledku extrémních přívalových srážek)?

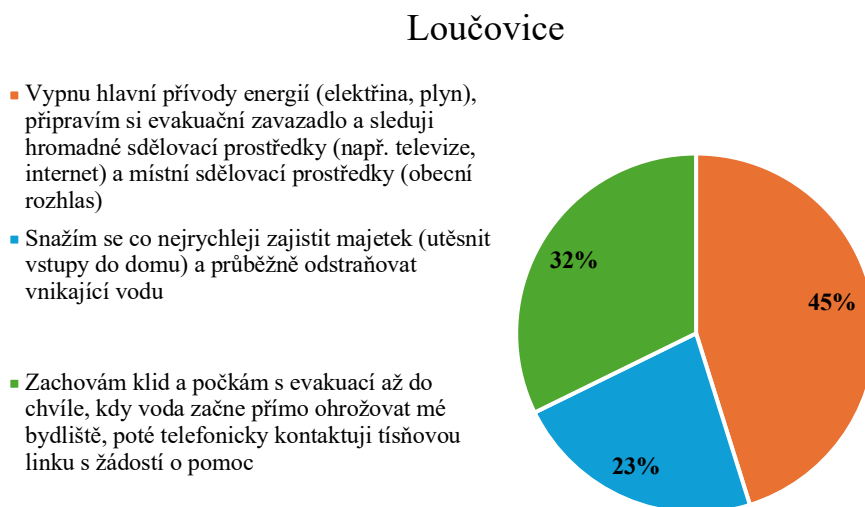
Graf 13 Postup při povodních – Vyšší Brod⁸⁸

U Vyššího Brodu (graf č. 13) drtivá většina respondentů zvolila správný postup, tedy vypnutí hlavních přívodů energií, přípravu evakuačního zavazadla a sledování hromadných sdělovacích prostředků (40 odpovědí, 78 %). Další část respondentů by zachovala klid a čekala s evakuací až do chvíle, kdy voda začne přímo ohrožovat jejich bydliště (7 odpovědí, 14 %). Nejmenší podíl tvoří respondenti, kteří by se snažili co nejrychleji zajistit majetek a průběžně odstraňovat vnikající vodu (4 odpovědi, 8 %).

⁸⁸ Vlastní zdroj

Graf 14 Postup při povodních – Loučovice⁸⁹

V Loučovicích (graf č. 14) je situace rozdílná – ačkoliv nejvíce respondentů rovněž zvolilo správný postup (14 odpovědí, 45 %), velmi vysoký podíl dotázaných by s evakuací čekal až na přímé ohrožení bydliště (10 odpovědí, 32 %). Snahu co nejrychleji zajistit majetek a odstraňovat vnikající vodu by pak volilo 7 respondentů (23 %).

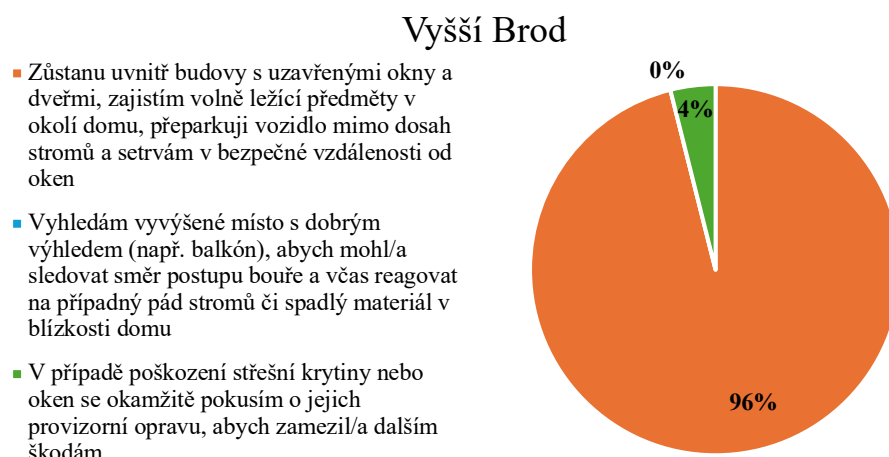
Ve Vyšším Brodě výrazně převažuje povědomí o správném a bezpečném řešení situace při bezprostřední hrozbě povodně. V Loučovicích sice neoptimálnější řešení také získalo nejčtenější zastoupení, avšak více než polovina respondentů by volila spíše rizikovější chování – ať už vyčkávání do poslední chvíle, nebo snahu zachraňovat majetek na úkor včasné evakuace a přípravy.

Tento výsledek ukazuje na rozdílné vnímání rizik v obou obcích. U obyvatel Loučovic by bylo žádoucí posílit osvětu zaměřenou na priority při evakuaci.

Otázka č. 9. Jak byste pravděpodobně postupoval/a v případě, že by byla pro Vaši lokalitu vyhlášena bezprostřední výstraha na extrémně silný vítr s rizikem pádu stromů a poškození střech?

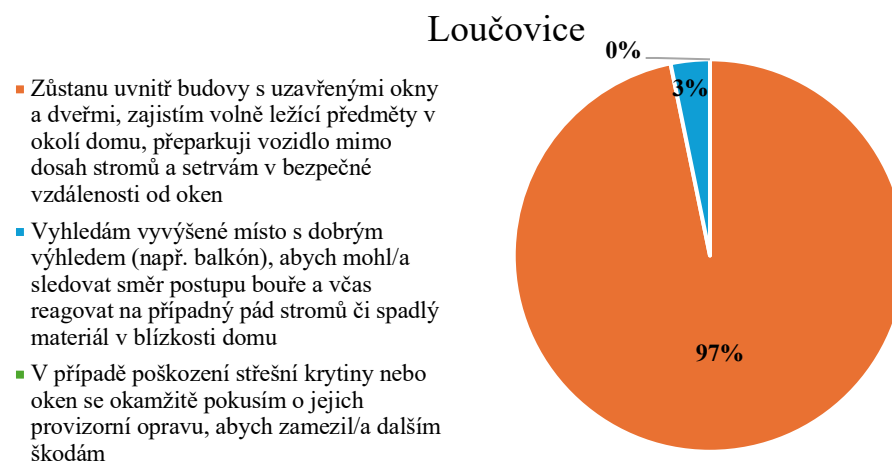
⁸⁹ Vlastní zdroj

Graf 15 Postup při silném větru - Vyšší Brod⁹⁰

U Vyššího Brodu (graf č. 15) většina respondentů zvolila správný a bezpečný postup, tedy zůstat uvnitř budovy s uzavřenými okny, zajistit volné předměty a přeparkovat vozidlo do bezpečí (49 odpovědí, 96 %). Zlomek respondentů by se v případě poškození střechy nebo oken okamžitě pokusil o provizorní opravu (2 odpovědi, 4 %). Vysoce rizikovou variantu sledování situace z vyvýšeného místa nezvolil nikdo.

Graf 16 Postup při silném větru - Loučovice⁹¹

V Loučovicích (graf č. 16) je situace velmi podobná. Valná většina respondentů by postupovala správně a zůstala v bezpečí uvnitř budovy (30 odpovědí, 97 %). Pouze jeden respondent by zvolil nevhodné řešení v podobě vyhledání vyvýšeného místa s

⁹⁰ Vlastní zdroj

⁹¹ Vlastní zdroj

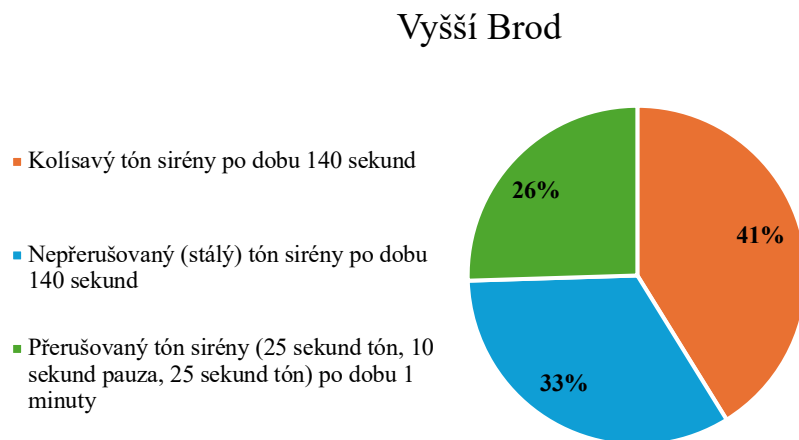
dobrým výhledem na bouři (1 odpověď, 3 %). Možnost okamžité opravy poškozené střechy zde naopak nezvolil žádný z dotázaných.

Z výsledků jasně vyplývá, že v obou sledovaných obcích je povědomí o správném chování při extrémně silném větru na velmi vysoké úrovni. Obyvatelé Vyššího Brodu i Loučovic si uvědomují, že nejbezpečnější je setrvat uvnitř a minimalizovat riziko zranění letícími předměty či padajícími stromy. Velmi pozitivním zjištěním je, že se respondenti téměř vůbec neuchylují k riskantnímu chování, jako je snaha o okamžité opravy během probíhajícího živlu nebo zbytečné vystavování se nebezpečí kvůli sledování situace.

Otázka č. 10. Víte, jaký varovný signál v ČR ohlašuje hrozící mimořádnou událost?

Cílem otázky č. 10 bylo zjistit, zda by respondenti v případě ohrožení dokázali správně identifikovat varovný signál ohlašující blížící se nebezpečí.

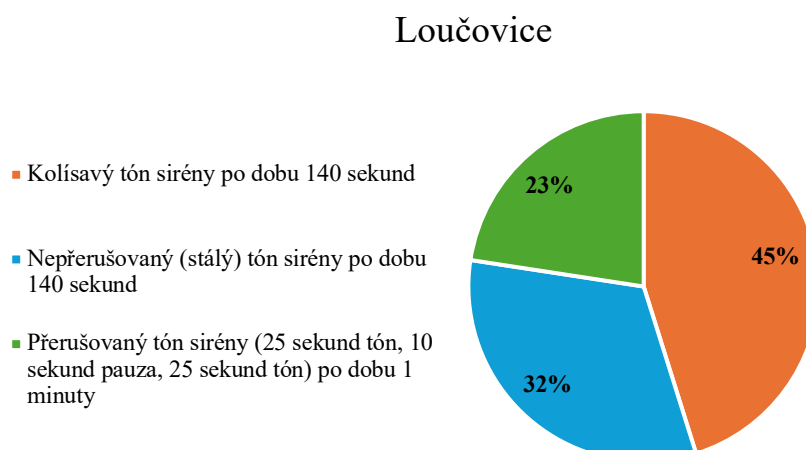
Graf 17 Znalost varovného signálu – Vyšší Brod⁹²

U Vyššího Brodu vybralo správnou možnost, tedy kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund, 21 respondentů (41 %). Druhou nejčastější odpovědí byla volba nepřerušovaného tónu po dobu 140 sekund (17 odpovědí, 33 %). Zbývajících část zvolila přerušovaný tón sirény po dobu 1 minuty (13 odpovědí, 26 %).

⁹² Vlastní zdroj

Graf 18 Znalost varovného signálu - Loučovice⁹³

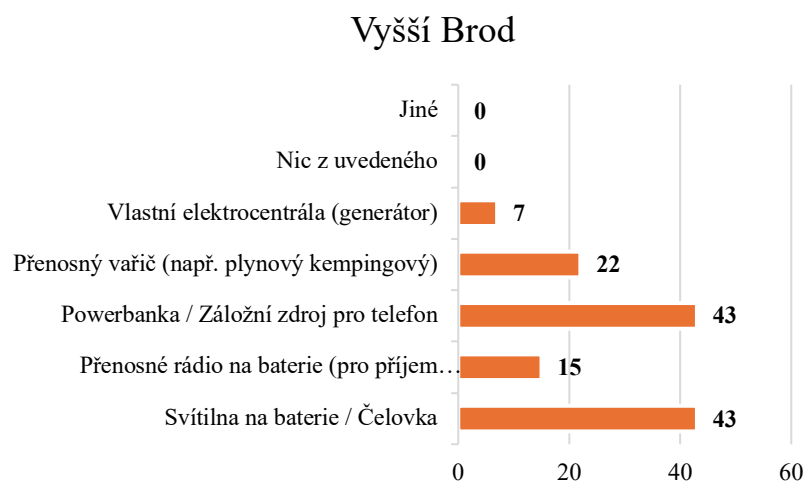
V Loučovicích (graf č. 18) je rozložení odpovědí velmi podobné. Správný varovný signál zvolilo nejvíce respondentů (14 odpovědí, 45 %). Nesprávnou variantu v podobě nepřerušovaného tónu vybralo 10 dotázaných (32 %) a třetí nabízenou možnost v podobě signálu požárního poplachu označilo 7 respondentů (23 %).

Povědomí o varovných signálech není ani v jedné obci ideální. Přestože největší část respondentů dokázala signál určit správně, v součtu více než polovina obyvatel v obou lokalitách označila špatnou možnost. V praxi by to mohlo znamenat, že si obyvatelé reálné varování před nebezpečím mohou splést s jiným signálem, a to by mohlo vést k podcenění celé situace.

Otázka č. 11. Které z těchto prostředků pro případ výpadku elektřiny (blackoutu) reálně vlastníte?

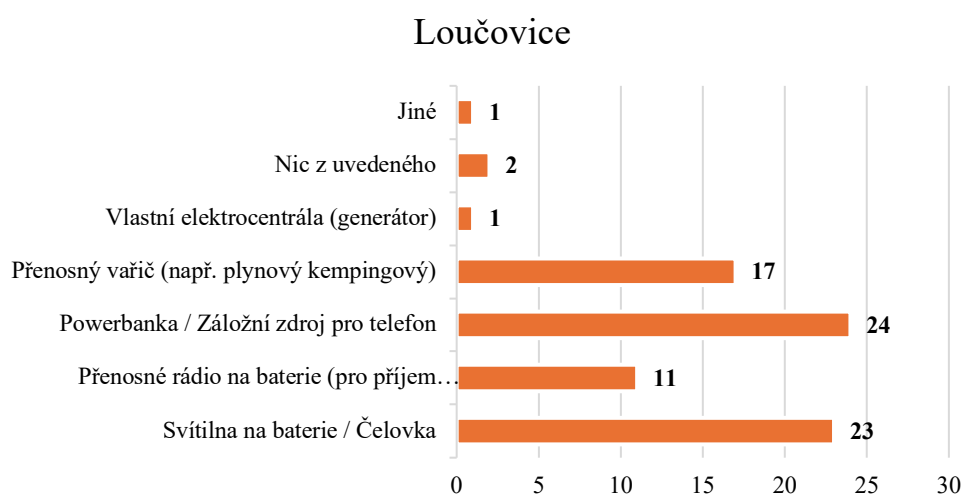
Tato otázka ponechávala možnost označit více odpovědí současně.

Graf 19 Vybavenost při blackoutu – Vyšší Brod⁹⁴

U Vyššího Brodu tvoří největší podíl ze všech odpovědí powerbanky nebo záložní zdroje pro telefon (43 odpovědí) a totožně i svítilny na baterie či čelovky (43 odpovědí). Následuje přenosný vaříč (např. plynový kempingový), který zastupuje 22 odpovědí. Přenosné rádio na baterie bylo označeno 15krát. Vlastní elektrocentrála (generátor) pak tvoří 7 odpovědí. Žádný z respondentů nezvolil možnost, že by doma neměl nic z uvedeného, nebo něco jiného.

Graf 20 Vybavenost při blackoutu – Loučovice⁹⁵

V Loučovicích je rozložení vybavení poměrově podobné. Největší zastoupení mezi odpověďmi mají opět powerbanky (24 odpovědí) a těsně za nimi svítilny či čelovky

⁹⁴ Vlastní zdroj

⁹⁵ Vlastní zdroj

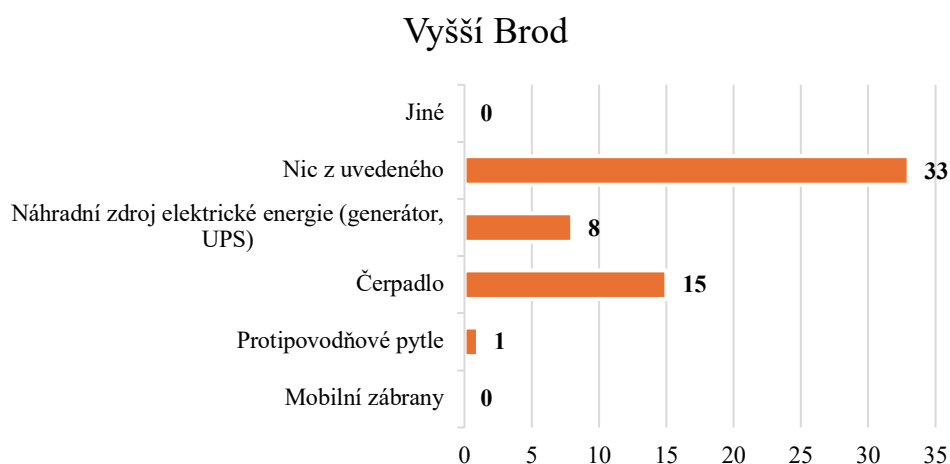
(23 odpovědí). Přenosný plynový vaříč tvoří 17 odpovědí a bateriové rádio 11 odpovědí. Možnost „nic z uvedeného“ tvoří 2 odpovědi. Vlastnictví elektrocentrály zde uvedl pouze jeden dotázaný. V rámci kategorie „Jiné“, která tvoří zbylou 1 odpověď, pak jeden z respondentů konkrétně doplnil, že vlastní klasické svíčky.

Základní vybavení v domácnostech tak tvoří svítidla na baterie či čelovka a prostředek pro nabití mobilního telefonu. Z výsledků je tak patrné, že většina domácností je vybavena základními prostředky pro zvládnutí krátkodobého výpadku elektriny. Naopak technické vybavení pro delší výpadek elektrické energie, například elektrocentrála, se v domácnostech objevuje pouze výjimečně.

Otázka č. 12. Vlastníte nějaké prostředky ke zmírnění následků povodní?

Otázka č. 12 rovněž ponechávala respondentům možnost označit více odpovědí najednou.

Graf 21 Vybavenost při povodních – Vyšší Brod⁹⁶

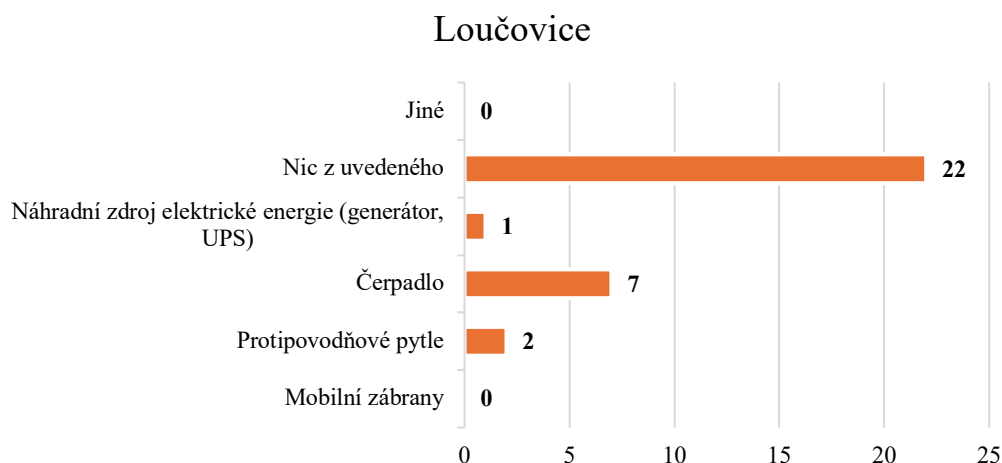

Z dat pro Vyšší Brod vyplývá zajímavý kontrast oproti předchozí otázce zaměřené na vybavení proti blackoutu. Zatímco na výpadky proudu jsou domácnosti připraveny poměrně dobře, v případě hrozby povodní je situace slabší. Nejčastější volbou napříč všemi odpověďmi bylo „Nic z uvedeného“ (33 odpovědí). Pokud domácnosti nějakými prostředky disponují, jedná se nejčastěji o čerpadlo (15 odpovědí) a náhradní zdroj elektrické energie v podobě generátoru nebo UPS (8 odpovědí). Protipovodňové pytle

⁹⁶ Vlastní zdroj

uvedl pouze jeden respondent (1 odpověď). Mobilní protipovodňové zábrany neuvedl žádný respondent. Možno „Jiné“ neoznačil nikdo.

Graf 22 Vybavenost při povodních – Loučovice⁹⁷

V Loučovicích je situace téměř totožná jako ve Vyšším Brodě. Dominuje zde odpověď „Nic z uvedeného“, která tvoří většinu zaznamenaných voleb (22 odpovědí). Vlastnictví čerpadla tvoří 7 odpovědí. Protipovodňovými pytli obyvatelé disponují výjimečně (2 odpovědi). Náhradní zdroj elektrické energie zde označil pouze jeden dotázaný. Možnost „Jiné“ neoznačil nikdo a vlastnictví mobilních protipovodňových zábran neuvedl také žádný respondent.

Připravenost obyvatel na povodňové situace je značně nízká a většina domácností by byla v případě zaplavení odkázána na vlastní improvizaci nebo pomoc složek integrovaného záchranného systému.

Otázka č. 13 Jak dlouho by podle Vašeho odhadu dokázala Vaše domácnost fungovat zcela samostatně (bez vnější pomoci, dodávek energií či pitné vody) v případě vzniku jakékoli mimořádné události?

⁹⁷ Vlastní zdroj

Graf 23 Soběstačnost domácností – Vyšší Brod⁹⁸

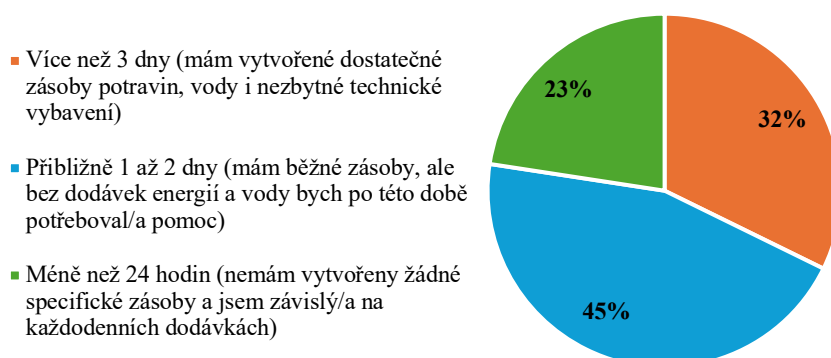
Vyšší Brod

Ve Vyšším Brodě 51 % respondentů (26 osob) by dokázalo fungovat zcela samostatně přibližně 1 až 2 dny. Respondenti v této skupině spoléhají na své běžné zásoby, ale po uplynutí této doby by již vyžadovali pomoc. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří domácnosti s vysokou mírou připravenosti, které by díky vytvořeným zásobám dokázaly fungovat více než 3 dny – tuto možnost zvolilo 35 % (18 respondentů). Nejméně početnou skupinu představuje 14 % (7 respondentů), kteří uvedli, že by bez vnější pomoci nedokázali fungovat ani 24 hodin.

Graf 24 Soběstačnost domácností – Loučovice⁹⁹

Loučovice

Ve Vyšším Brodě 51 % respondentů (26 osob) by dokázalo fungovat zcela samostatně přibližně 1 až 2 dny. Respondenti v této skupině spoléhají na své běžné

⁹⁸ Vlastní zdroj

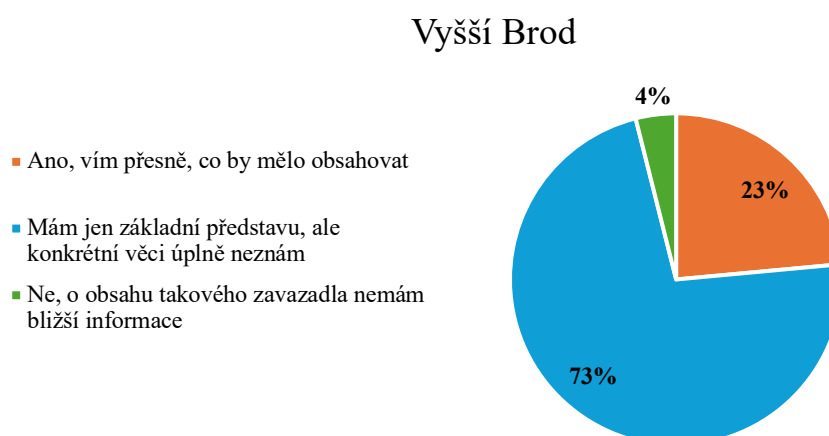
⁹⁹ Vlastní zdroj

zásoby, ale po uplynutí této doby by již vyžadovali pomoc. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří domácnosti s vysokou mírou připravenosti, které by díky vytvořeným zásobám dokázaly fungovat více než 3 dny – tuto možnost zvolilo 35 % (18 respondentů). Nejméně početnou skupinu představuje 14 % (7 respondentů), kteří uvedli, že by bez vnější pomoci nedokázali fungovat ani 24 hodin.

Otázka č. 14 Máte představu o tom, co je evakuační zavazadlo a co by mělo být jeho obsahem?

Graf 25 Znalost evakuačního zavazadla – Vyšší Brod¹⁰⁰

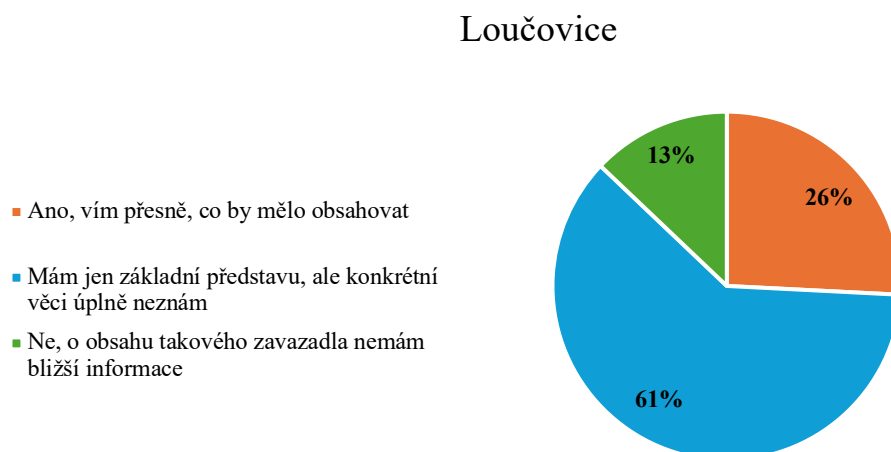
Ve Vyšším Brodě převažuje skupina respondentů, kteří označili možnost, že mají o evakuačním zavazadle pouze základní představu. Tuto variantu zvolilo 73 % (37 respondentů). Přesnou znalost toho, co by mělo zavazadlo obsahovat, uvedlo 23 % (12

respondentů). Nejméně početnou skupinou jsou pak ti, kteří o obsahu evakuačního zavazadla nemají žádné bližší informace. Toto možnost označilo 4 % respondentů (2 osoby).

¹⁰⁰ Vlastní zdroj

Graf 26 Znalost evakuačního zavazadla – Loučovice¹⁰¹

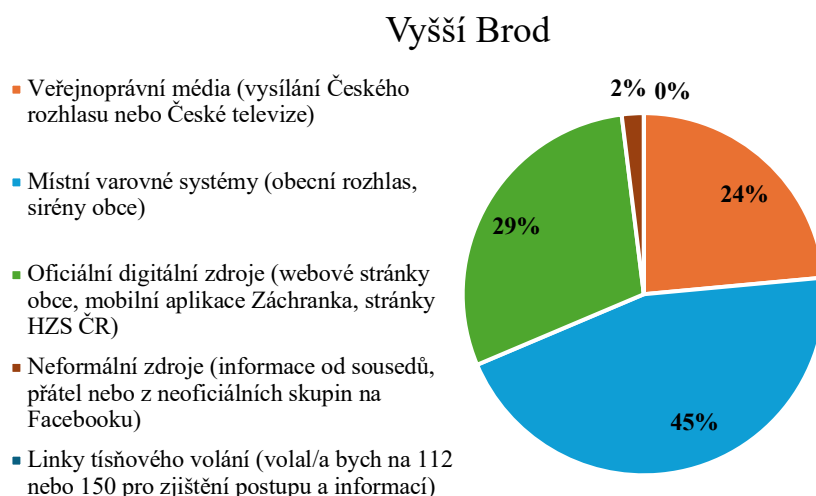
V Loučovicích je nejčastější odpovědí možnost o základním povědomí o obsahu zavazadla, ke kterému se přihlásilo 61 % (19 respondentů). Přesnou znalost má 26 % (8 respondentů). Bližší informace o obsahu nemá 13 % respondentů (4 osoby).

Většina obyvatel v obou obcích tuší, k čemu zavazadlo slouží, ale nedokázala by s jistotou vyjmenovat jeho konkrétní a správný obsah. Pozitivním zjištěním je, že 23 % respondentů z Vyššího Brodu a 26 % respondentů z Loučovic označilo možnost, že přesně ví, co zavazadlo obsahuje. Naopak negativní zjištění tvoří menší podíl občanů, kteří o této problematice nemají žádné informace. Také v této oblasti by k lepší informovanosti obyvatel přispěla propagace příručky „72 hodin“, která tyto základní informace přehledně shrnuje.

Otázka č. 15 Na který z následujících zdrojů byste se v případě vzniku mimořádné události spolehal/a jako na primární pro získání pokynů?

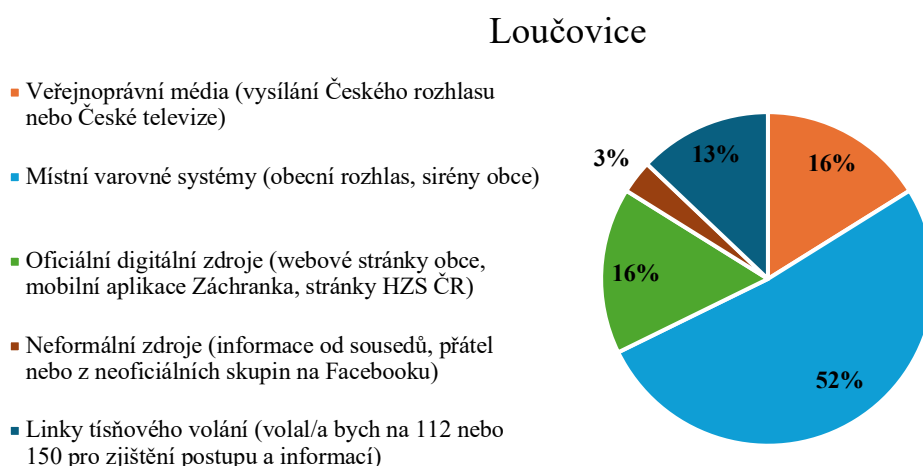
¹⁰¹ Vlastní zdroj

Graf 27 Primární zdroje informací při mimořádné události – Vyšší Brod¹⁰²

Ve Vyšším Brodě by nejvíce respondentů (45 %, 23 osob) spoléhalo na místní varovné systémy (obecní rozhlas, sirény). Druhým nejčastějším zdrojem, který dotázaní zvolili, jsou oficiální digitální zdroje jako web obce či aplikace Záchranka, zde odpovědělo 29 % respondentů (15 osob). Veřejnoprávní média by jako první volbu zvolilo 24 % (12 respondentů). Nikdo by nezneužil linky tísňového volání, což je velmi kladné zjištění. Pouze 2 % (1 respondent) by spoléhal na neformální zdroje (sociální sítě, sousedé).

Graf 28 Primární zdroje informací při mimořádné události – Loučovice¹⁰³

¹⁰² Vlastní zdroj

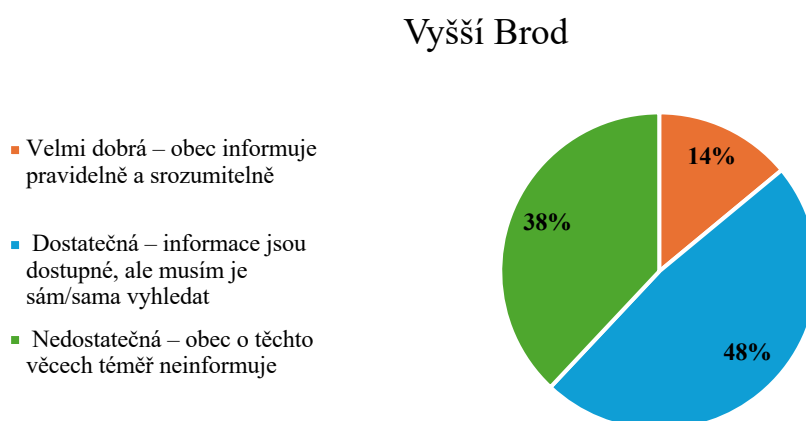
¹⁰³ Vlastní zdroj

V Loučovicích také dominují místní varovné systémy, kterým by jako primárnímu zdroji důvěřovalo 52 % (16 respondentů). Oficiální digitální zdroje i veřejnoprávní média shodně označilo 16 % (10 respondentů). Zásadní rozdíl oproti Vyššímu Brodu je zjištění, že 13 % (4 respondenti) by pro získání pokynů volalo přímo na tísňové linky (112, 150). Neformální zdroje by i zde volilo minimum obyvatel, konkrétně 3 % (1 respondent).

Obyvatelé obou obcí se při zjišťování informací shodně a nejčastěji spoléhají na místní varovné systémy. Zásadním rozdílem je zjištění, že v Loučovicích by na rozdíl od Vyššího Brodu celých 13 % dotázaných volalo na tísňové linky, což by představovalo obrovskou zátěž pro záchranný systém.

Otázka č. 16 Jak hodnotíte informovanost ze strany Vaší obce o postupech při mimořádných událostech?

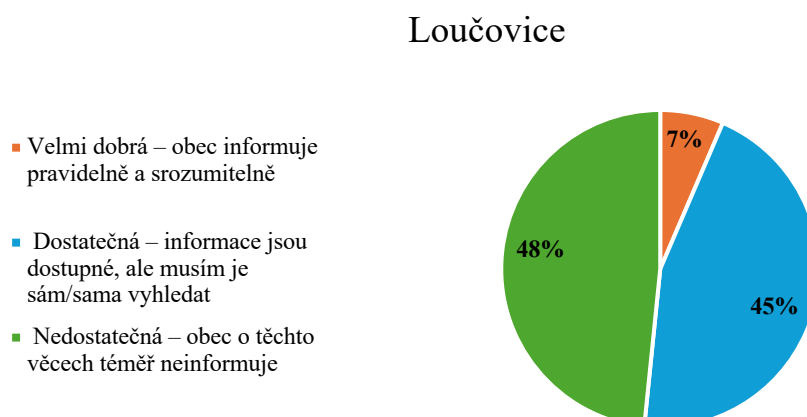
Graf 29 Informovanost ze strany obcí – Vyšší Brod¹⁰⁴

Ve Vyšším Brodě nejpočetnější skupina respondentů vnímá informovanost ze strany obce jako dostatečnou, avšak s výhradou, že si informace musí aktivně vyhledávat sami. Tuto možnost zvolilo 48 % (24 respondentů). 38 % (19 respondentů) hodnotí komunikaci jako nedostatečnou. Pouze menšina dotázaných, konkrétně 14 % (7 respondentů), považuje informovanost za velmi dobrou.

¹⁰⁴ Vlastní zdroj

Graf 30 Informovanost ze strany obcí – Loučovice¹⁰⁵

V Loučovicích je hodnocení ze strany občanů kritičtější. 48 % (15 respondentů) vnímá informovanost jako nedostatečnou. 45 % (14 respondentů) považuje informovanost za dostatečnou. Pravidelné a srozumitelné informování ze strany obce pociťují pouze 7 % (2 respondenti).

Obyvatelé obou obcí vnímají komunikaci ze strany svých obcí spíše kriticky. Zatímco ve Vyšším Brodě převládá názor, že informace sice existují, ale občan si je musí sám dohledat, v Loučovicích rovnou polovina dotázaných cítí nedostatek informací.

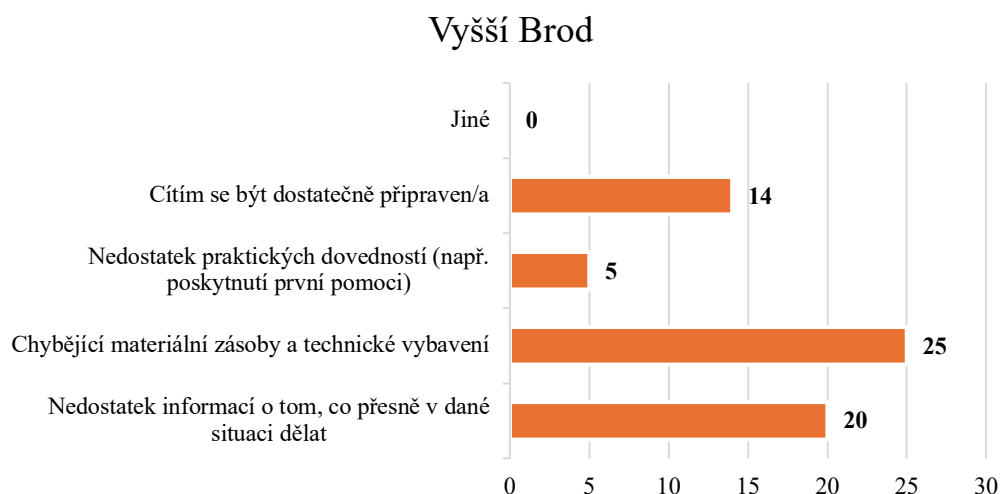
Otázka č. 17 Co považujete za největší slabinu své připravenosti na mimořádné události?

U otázky č. 17 bylo možné označit více odpovědí současně.

Cílem této otázky bylo přimět obyvatele k sebereflexi a zjistit, v čem vnímají největší nedostatky, pokud jde o přípravu na mimořádné události.

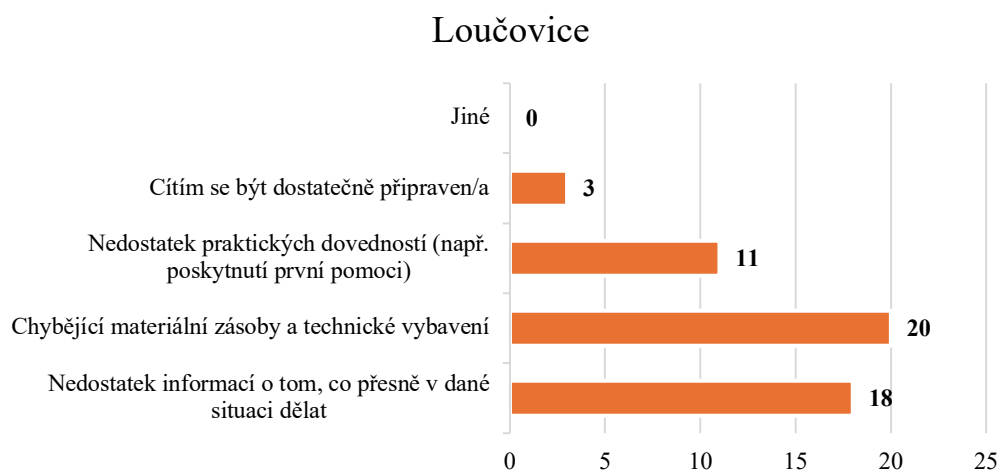
¹⁰⁵ Vlastní zdroj

Graf 31 Nedostatky v osobní připravenosti – Vyšší Brod¹⁰⁶

Ve Vyšší Brodě obyvatelé jako svou největší slabinu vnímají materiální zajištění. Možnost „Chybějící materiální zásoby a technické vybavení“ byla v rámci této otázky označena celkem 25krát. Druhou nejčastější volbou byl „Nedostatek informací o tom, co přesně v dané situaci dělat“ (20 odpovědí). Možnost „Cítím se být dostatečně připraven/a“ byla označena 14krát. Nedostatek praktických dovedností, například v oblasti poskytování první pomoci, byl označen 5krát. Možnost „Jiné“ nebyla zvolena ani jednou.

Graf 32 Nedostatky v osobní připravenosti – Loučovice¹⁰⁷

V Loučovice dopadl průzkum podobně. Možnost „Chybějící materiální zásoby a technické vybavení“ byla v této otázce nejčastěji označena, celkem 20krát. Jen s mírným

¹⁰⁶ Vlastní zdroj

¹⁰⁷ Vlastní zdroj

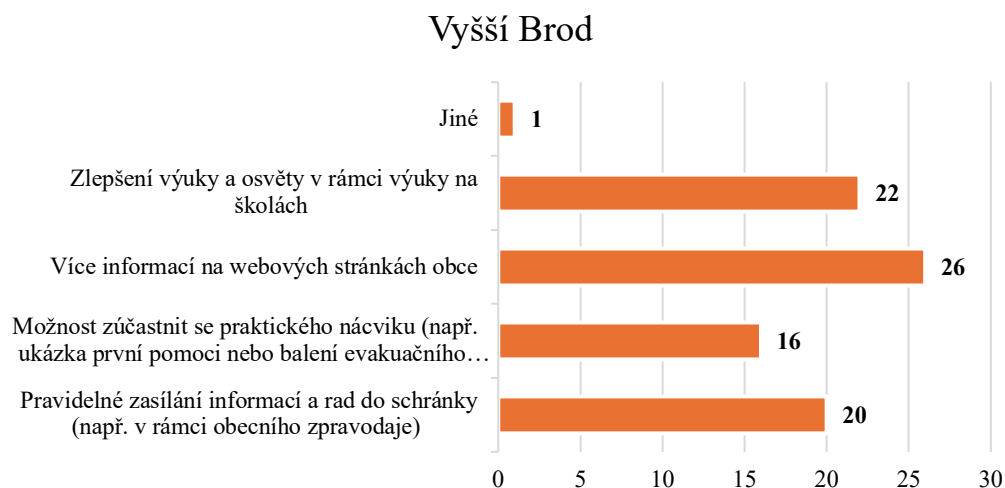
odstupem následoval „Nedostatek informací o tom, co přesně v dané situaci dělat“, který respondenti zvolili 18krát. Nedostatek praktických dovedností byl označena 11krát. Možnost „Cítím se být dostatečně připraven/a“ byla označena 3krát. Možnost „Jiné“ nebyla označena ani jednou.

Výsledky z obou obcí ukazují shodu v hlavních nedostatcích. Obyvatele nejvíce trápí chybějící materiální vybavení a nedostatek přesných informací o tom, jak se v náročných situacích zachovat. Zásadní rozdíl mezi obcemi spočívá v celkové sebedůvěře vlastních schopností. Ve Vyšší Brodě bylo celkem 14 odpovědí, ve kterých se respondenti označili za dostatečně připravené, zatímco v Loučovicích tuto možnost zvolilo pouze minimum dotázaných. Obyvatelé Loučovic zároveň častěji přiznávají nedostatek praktických dovedností.

Otázka č. 18 Co by podle Vašeho názoru nejvíce přispělo ke zvýšení Vaší osobní připravenosti na mimořádné události?

I u poslední otázky bylo možné označit více odpovědí současně.

Graf 33 Zvýšení osobní připravenosti – Vyšší Brod¹⁰⁸

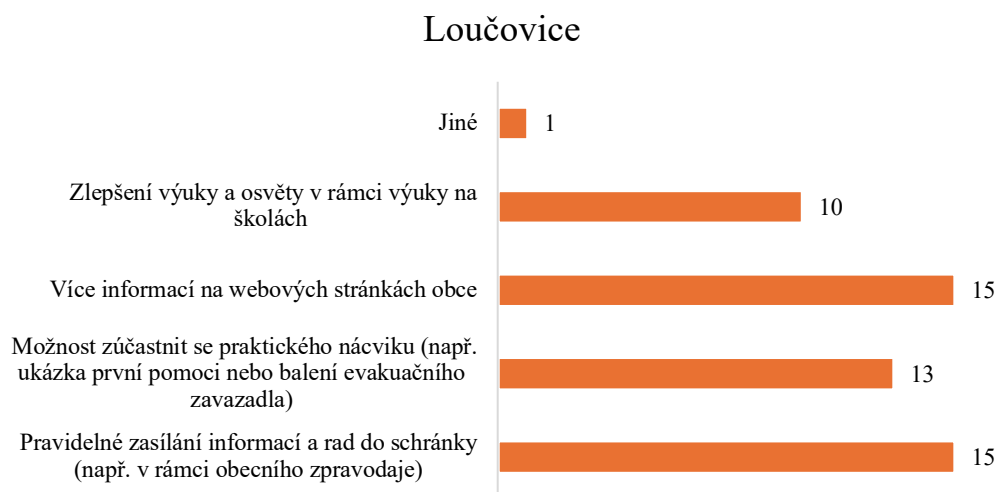

Ve Vyšším Brodě by nejvíce respondentů uvítalo rozšíření informací přímo na webových stránkách obce (26 odpovědí). Zlepšení osvěty a výuky na školách je druhá nejčastější volba (22 odpovědí). Způsob informování například skrze letáky nebo zpravodaj byl označen 20krát. O praktické nácviky, jako je balení zavazadla či první pomoc, je v porovnání s ostatními možnostmi o něco menší zájem (16 odpovědí).

¹⁰⁸ Vlastní zdroj

Možnost „Jiné“ označil jeden respondent. Uvedl, že je dlouholetým členem jednotky sboru dobrovolných hasičů a díky pravidelným výcvikům i odborným školením se mu dostává všeho potřebného.

Graf 34 Zvýšení osobní připravenosti – Loučovice¹⁰⁹

V Loučovicích jsou preference obyvatel o něco vyrovnanější. Největší zájem je zde shodně o informace na webových stránkách obce a o pravidelné zasílání rad přímo do poštovních schránek (v obou případech 15 odpovědí). Možnost zúčastnit se nácviku, jako je první pomoc nebo balení zavazadla, byla zvolena 13krát. Zlepšení osvěty a výuky na školách je až na posledním místě (10 odpovědí). Jeden respondent označil možnost „Jiné“, ale tentokrát bez bližšího upřesnění.

Obecní web je pro obyvatele Vyššího Brodu a Loučovic klíčovým zdrojem informací. Rozdíl je pak znatelný ve Vyšším Brodě, kde lidé upřednostňují vzdělávání a osvětu ve školách, v Loučovicích je zase větší zájem o praktické ukázky a tradiční „papírové“ informace přímo do schránky.

¹⁰⁹ Vlastní zdroj

7 Diskuze

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit úroveň připravenosti obyvatel ve vybraných obcích Jihočeského kraje na vybrané typy mimořádných událostí. Vedlejším cílem bylo prostřednictvím dotazníkového šetření identifikovat nedostatky v připravenosti obyvatel a navrhnout opatření, která by mohla přispět ke zvýšení jejich informovanosti a celkové odolnosti. Výzkum byl zaměřen na obce Loučovice a Vyšší Brod.

Výzkumného šetření se zúčastnilo 82 respondentů. Mírně převažovaly ženy, konkrétně 44 žen a 38 mužů. Do výzkumu se zapojily všechny věkové kategorie, nejvíce respondenti ve věku 30–44 let a 45–60 let. Naopak nejméně byly zastoupeny osoby starší 60 let. To mohlo být způsobeno online formou dotazníku.

Odpovědi respondentů byly v některých otázkách částečně ovlivněny jejich věkem a pohlavím. Například muži častěji správně odpovídali na otázku, která se týkala znalosti varovného signálu. Správnou odpověď (kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund) označilo 25 mužů a 10 žen. Výsledek může souviset s pátou otázkou, ve které muži v mírné převaze uváděli účast na školeních nebo preventivních akcích v rámci zaměstnání nebo podnikání. V odpovědích se například objevila zkušenost z armády nebo školení v rámci JSDH. Tyto zkušenosti mohly přispět k lepší orientaci v oblasti ochrany obyvatelstva. Menší rozdíly se také ukázaly u otázky týkající se informační kampaně „72 hodin“. U obou pohlaví převažovala odpověď, že o kampani nikdy neslyšeli nebo znají pouze její název. Obsah a doporučení kampaně znala pouze menší část respondentů (9 žen a 7 mužů). Ženy si v této otázce vedly o něco lépe, přesto se ukázalo, že kampaň není mezi obyvateli dostatečně známá. Například v oblasti zdrojů informací při mimořádné události se u obou pohlaví ukázala nejvyšší důvěra v oficiální zdroje informací, především v místní varovné systémy (tuto možnost označilo 21 žen a 18 mužů). Dalším důležitým zdrojem informací byla také veřejnoprávní média a oficiální digitální zdroje. Naopak neformální zdroje informací označil pouze jeden respondent z každého pohlaví. Linky tísňového volání jako hlavní zdroj informací uvedly pouze 4 ženy. To, že linky tísňového volání uváděly jako hlavní zdroj informací pouze ženy, může souviset s větší tendencí žen zaměřovat se na ochranu rodiny a blízkých. V případě vzniku mimořádné události tak mohou reagovat impulzivněji a mít potřebu rychle získat informace.

Rozdíly byly patrné také mezi věkovými skupinami. Nejlepší znalost varovného signálu byla u respondentů ve věku 30–44 let (19 odpovědí). Naopak u nejmladší věkové

skupiny do 29 let převažovaly nesprávné odpovědi (5 správných odpovědí). To může souviset s menšími životními zkušenostmi nebo nižším zájmem o danou problematiku. Zajímavé je zjištění u otázky, která byla zaměřena na úroveň soběstačnosti domácností. Nejlepší připravenost vykazovali respondenti ve věku 45–60 let (10 odpovědí) a respondenti starší 60 let (4 odpovědi), kteří uváděli schopnost fungovat bez vnější pomoci déle než tři dny. Nejmladší respondenti naopak častěji uváděli kratší dobu soběstačnosti domácností. To může být spojeno s rozdílným přístupem jednotlivých generací. U starších lidí je běžnější, že mají doma určitou rezervu, což může souviset s životními zkušenostmi a větší opatrností. Mladí lidé naopak můžou spoléhat na běžnou dostupnost obchodů.

Z výsledků dále vyplynulo, že nejmladší skupina respondentů by jako zdroj informací využila digitální zdroje informací (6 odpovědí). Nejstarší respondenti by naopak více spoléhali na tradičnější zdroje informací, na místní varovné systémy (3 odpovědi) a veřejnoprávní média (3 odpovědi). U všech věkových kategorií však převažovala důvěra v oficiální zdroje informací, což je pozitivní zjištění.

Výsledky dotazníkového šetření naznačují, že připravenost obyvatel nelze hodnotit jednoznačně jako dostatečnou nebo nedostatečnou. V některých oblastech prokázali respondenti poměrně dobrou znalost správného chování, zatímco v jiných oblastech byly zjištěny výrazné rezervy. Celkově lze říci, že obyvatelé obou obcí mají určité povědomí o mimořádných událostech, zejména o těch, se kterými se v daném území setkali, nebo které jsou v místním prostředí dlouhodobě vnímány jako reálné. Jedná se především o povodně, výpadky elektrické energie a silný vítr. Na druhou stranu se ukázalo, že tato obecná zkušenost se ne vždy promítá do konkrétní praktické připravenosti domácností.

Významným zjištěním je skutečnost, že nejčastější osobní zkušeností respondentů v obou obcích byly povodně a dlouhodobější výpadky elektrické energie. Tyto výsledky odpovídají charakteru zkoumaného území i provedené analýze rizik. Vyšší Brod i Loučovice se nacházejí v oblasti, kde hraje zásadní roli řeka Vltava, její přítoky, svažité terén a blízkost vodního díla Lipno I. V analýze rizik byla jako významná hrozba identifikována zejména blesková povodeň, která může vzniknout v důsledku intenzivních přívalových srážek. V případě Vyššího Brodu dosáhla blesková povodeň indexu rizika 12, což představuje nejvyšší hodnotu mezi hodnocenými událostmi. V Loučovicích bylo jako nejvyšší riziko vyhodnoceno riziko lesního požáru a extrémního sucha, avšak

povodňové situace zde zůstávají také významné, zejména vzhledem k poloze obce pod Lipenskou přehradou a charakteru místních svahů.

Výsledky tak ukazují, že respondenti si ve větší míře uvědomují ty mimořádné události, které se v daném území reálně vyskytují nebo s nimi mají osobní zkušenost. Povodně jsou pro obyvatele událostí, se kterou má část z nich osobní zkušenost. Přesto se ukázalo, že praktická připravenost na povodně je nízká. U otázky zaměřené na vybavení domácností pro zmírnění následků povodní převažovala v obou obcích odpověď, že respondenti nevlastní nic z uvedených prostředků. Pouze menší část domácností disponuje čerpadlem, protipovodňové pytle se objevují výjimečně a mobilní protipovodňové zábrany neuvedl nikdo. Tento výsledek ukazuje rozdíl mezi tím, že si lidé riziko uvědomují, a tím, jak jsou na něj ve skutečnosti schopni reagovat.

Z hlediska správného chování při hrozbě povodně dopadli lépe respondenti z Vyššího Brodu. Většina z nich by při bezprostřední hrozbě povodně vypnula hlavní přívody energií, připravila evakuační zavazadlo a sledovala hromadné sdělovací prostředky. V Loučovicích sice také nejvíce respondentů zvolilo správný postup, ale zároveň zde byl výraznější podíl těch, kteří by s evakuací čekali až do chvíle, kdy voda začne přímo ohrožovat jejich bydliště, nebo by se snažili chránit majetek i za cenu vlastního ohrožení. Tento rozdíl může souviset s menším počtem respondentů, jinou zkušeností obyvatel nebo s nižší mírou informovanosti v obci. Z pohledu ochrany obyvatelstva je však důležité zdůraznit, že při povodni má mít přednost ochrana života a zdraví před ochranou majetku.

Velmi pozitivním zjištěním byla znalost správného chování při extrémně silném větru. V obou obcích drtivá většina respondentů uvedla, že by zůstala uvnitř budovy, uzavřela okna, zajistila volné předměty a nevystavovala se zbytečnému nebezpečí. Tento výsledek ukazuje, že u některých typů mimořádných událostí je znalost obyvatel na velmi dobré úrovni. Může to být dáno tím, že silný vítr je v posledních letech často medializovaným jevem a doporučené chování je logické a srozumitelné.

Odlišná situace byla zjištěna u blackoutů. Ve Vyšším Brodě většina respondentů zvolila správný postup, tedy odpojení elektrických spotřebičů, šetření zdroji a sledování dostupných informací. V Loučovicích však nejvíce respondentů uvedlo, že by se vydalo na obecní úřad pro informace. Tento postup sice nemusí být za všech okolností chybný, ale při rozsáhlejší výpadku elektřiny by mohl vést k přetížení obecního úřadu a ke

zmatkům. Ještě závažnější je zjištění, že část respondentů by v případě blackoutu kontaktovala tísňové linky. Tísňové linky nemají sloužit jako obecný informační zdroj. Tento výsledek ukazuje na potřebu lépe vysvětlovat obyvatelům, kde mají v případě mimořádné události hledat informace.

Za jeden z nejdůležitějších výsledků lze považovat nízkou znalost varovného signálu. Přestože nejvíce respondentů v obou obcích označilo správnou možnost, tedy kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund, více než polovina odpovědí byla v součtu nesprávná. Sirény a místní varovné systémy přitom patří mezi zdroje informací, na které by se obyvatelé obou obcí v případě mimořádné události nejvíce spoléhali. Zde vzniká rozpor. V praxi by tak mohlo dojít k tomu, že část obyvatel varování nerozpozná, zamění jej za jiný signál nebo jej podcení.

Jak je již uvedeno výše, nízké povědomí bylo zjištěno také u kampaně Ministerstva vnitra a MV - generálního ředitelství HZS ČR „72 hodin“. Ve Vyšším Brodě o kampani nikdy neslyšelo 43 % respondentů a v Loučovicích dokonce 61 %. Pouze menší část respondentů uvedla, že zná obsah kampaně a její doporučení. Přitom právě tato příručka představuje jednoduchý a praktický nástroj, který obyvatelům vysvětluje, jak se připravit na první tři dny mimořádné události. Nízká znalost této kampaně se odráží i ve výsledcích otázky zaměřené na soběstačnost domácností. Doporučení zajistit si zásoby alespoň na 72 hodin ve Vyšším Brodě splňuje 35 % a v Loučovicích 32 %. Největší část domácností by podle vlastního odhadu vydržela bez vnější pomoci pouze jeden až dva dny. Výsledky ukazují, že právě v této oblasti mají obyvatelé obou obcí rezervy. Při mimořádné události je důležité, aby byli obyvatelé alespoň částečně připraveni sami, protože pomoc nemusí dorazit okamžitě a složky IZS se nejdříve zaměřují na nejvážnější situace.

Podobný závěr lze vyvodit také ze znalosti evakuačního zavazadla. Většina respondentů uvedla, že má pouze základní představu o tom, co by mělo obsahovat. Přesnou znalost uvedla jen menší část respondentů (ve Vyšším Brodě 23 % a v Loučovicích 26 %). Tento výsledek není zcela negativní, protože ukazuje, že pojem evakuační zavazadlo není obyvatelům neznámý. Problémem však je, že základní představa nemusí v případě mimořádné události stačit.

Poměrně dobré výsledky přinesla otázka zaměřená na vybavenost domácností pro případ výpadku elektřiny. Většina respondentů vlastní alespoň základní prostředky, jako

jsou svítilny, čelovky nebo powerbanky. To ukazuje, že obyvatelé jsou schopni zvládnout kratší výpadek proudu. Slabší je vybavení pro delší výpadek, například bateriové rádio, přenosný vaříč nebo elektrocentrála. Výsledky ukazují, že připravenost na blackout je spíše částečná a krátkodobá.

Důležitým zjištěním je také hodnocení informovanosti ze strany obcí. Ve Vyšším Brodě největší část respondentů uvedla, že informovanost je sice dostatečná, ale informace si musí aktivně vyhledávat sami. V Loučovicích převažovalo kritičtější hodnocení, kdy téměř polovina respondentů považovala informovanost za nedostatečnou. Pouze malá část respondentů v obou obcích označila informování ze strany obce za velmi dobré a pravidelné. Výsledek potvrzuje, že komunikace obcí směrem k obyvatelům je jednou z oblastí, kterou je vhodné posílit.

Z odpovědí respondentů dále vyplývá, že mezi největší slabiny vlastní připravenosti řadí především chybějící materiální zásoby a technické vybavení a nedostatek informací o tom, co přesně v dané situaci dělat. Odpovědi respondentů jsou v souladu s předchozími výsledky dotazníku. V Loučovicích se navíc častěji objevoval i nedostatek praktických dovedností, například v oblasti první pomoci. Oproti tomu ve Vyšším Brodě byl vyšší podíl respondentů, kteří se považují za dostatečně připravené.

Výsledky poslední otázky ukazují, že obyvatelé mají zájem o zlepšení informovanosti. Ve Vyšším Brodě by nejvíce respondentů uvítalo rozšíření informací na webových stránkách obce, zlepšení osvěty ve školách a pravidelné informování prostřednictvím letáků nebo zpravodaje. V Loučovicích byl zájem o webové stránky obce a tištěné informace do schránek vyrovnán. Poměrně významný byl také zájem o praktické nácviky. Tato zjištění ukazují, že část obyvatel má zájem svou připravenost zlepšit a uvítala by konkrétní formy pomoci nebo informací.

Na základě výsledků lze doporučit několik opatření:

Opatření č. 1 Zlepšení informovanosti na obecních webových stránkách

Prvním opatřením je výraznější využívání obecních webových stránek. Na nich by měla být vytvořena přehledná sekce věnovaná ochraně obyvatelstva a mimořádným událostem. Tato sekce by měla obsahovat jednoduché návody pro případ povodně, blackoutu, silného větru, evakuace nebo dlouhodobého omezení dodávek vody a energií. Měla by zde být uvedena také informace o varovném signálu včetně možnosti přehrání

audiozáznamu, významu sirén a kontaktech na důležité instituce. Součástí by mohl být odkaz na příručku „72 hodin“. Zároveň by zde mělo být srozumitelně vysvětleno, kdy je vhodné kontaktovat tísňové linky a kdy je naopak lepší využít oficiální informační kanály obce nebo veřejnoprávní média, aby nedocházelo k jejich zbytečnému přetěžování.

Opatření č. 2 Informování prostřednictvím tištěných materiálů

Druhým opatřením je pravidelné informování obyvatel prostřednictvím tištěných materiálů. Tento způsob je důležitý zejména pro obyvatele, kteří nevyužívají internet pravidelně nebo nejsou aktivní na sociálních sítích. Informace by mohly být zveřejňovány v obecním zpravodaji nebo doručovány přímo do poštovních schránek. Vhodná by byla například jednoduchá jednostránková příloha s názvem „Co dělat při povodni“, „Co dělat při blackoutu“ nebo „Co má obsahovat evakuační zavazadlo“.

Opatření č. 3 Podpora praktických nácviků a preventivních akcí

Třetím opatřením je podpora praktických nácviků a preventivních akcí. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že většina respondentů se dosud žádné akce zaměřené na zvládání mimořádných událostí nezúčastnila. Obce by proto mohly ve spolupráci s jednotkami sboru dobrovolných hasičů, HZS ČR, školami nebo Českým červeným křížem pořádat krátké praktické ukázky zaměřené na zvyšování připravenosti obyvatel.

V regionu se navíc pravidelně koná akce Den s IZS v obci Lipno nad Vltavou, která je zaměřena na prezentaci složek integrovaného záchranného systému a praktické ukázky jejich činnosti. Obce by proto mohly tuto akci více propagovat mezi obyvateli, například prostřednictvím obecních webových stránek, sociálních sítí nebo místního zpravodaje.

Opatření č. 4 Větší zapojení škol do osvěty

Čtvrtým opatřením je větší zapojení škol. Výsledky ukazují, že část respondentů se s problematikou mimořádných událostí setkala právě ve škole. Školní prostředí má významnou preventivní roli. Studenti mohou získané informace přenášet také do svých rodin. Vhodné by bylo využití zmiňované příručky „72 hodin“. Tato forma osvěty by mohla dlouhodobě přispět ke zvyšování odolnosti celé komunity.

Za limit výzkumu lze považovat především počet respondentů. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 82 respondentů, což umožňuje získat základní přehled o situaci v obou obcích, ale výsledky nelze zobecnit na všechny obyvatele. Dalším limitem je způsob šíření dotazníku, který probíhal převážně prostřednictvím sociálních sítí a oslovených institucí. Tím mohli být více zastoupeni lidé, kteří aktivně sledují místní dění nebo využívají internet. Z výsledků věkové kategorie je patrné, že nejnížší zastoupení měli respondenti ve věkové kategorii nad 60 let, což může souviset právě s online formou sběru dat. I přesto však dotazníkové šetření poskytlo důležité poznatky o úrovni informovanosti, zkušenostech a potřebách obyvatel.

Dalším limitem může být subjektivní hodnocení respondentů. Například otázka soběstačnosti domácnosti vychází z odhadu respondentů. Někteří respondenti mohou svou připravenost nadhodnocovat, jiní naopak podceňovat. Nicméně i přes uvedené limity lze práci považovat za přínosnou, protože přinesla základní přehled o připravenosti obyvatel a ukázala hlavní oblasti, ve kterých je možné ji dále zlepšovat.

Na základě provedeného šetření lze odpovědět na první výzkumnou otázku, jaká je úroveň připravenosti obyvatel na mimořádné události ve vybraných lokalitách. Úroveň připravenosti obyvatel lze označit za částečnou. Obyvatelé mají poměrně dobré znalosti u některých typů událostí, například při silném větru, a v části případů také při povodni nebo blackoutu. Zároveň byla zjištěna nízká znalost varovného signálu, nízké povědomí o kampani „72 hodin“, omezená materiální připravenost na povodně a nedostatečná soběstačnost části domácností.

Na druhou výzkumnou otázku, jaké jsou hlavní nedostatky v připravenosti obyvatel vybraných obcí na mimořádné události, lze odpovědět následovně. Mezi hlavní nedostatky patří zejména chybějící materiální zásoby a technické vybavení, nedostatek konkrétních informací o správném postupu při mimořádné události, nízká znalost varovného signálu, nedostatečné povědomí o evakuačním zavazadle a malá účast obyvatel na preventivních akcích. V Loučovicích se častěji projevuje nižší sebedůvěra respondentů ve vlastní připravenost a zároveň větší zájem o praktickou přípravu.

V závěru této kapitoly je potřeba zdůraznit, že vzhledem k charakteru území Loučovic a Vyššího Brodu by měla být pozornost věnována především povodním, výpadkům elektrické energie, správnému varování obyvatel a zajištění základní soběstačnosti domácností alespoň po dobu 72 hodin. Současně je vhodné uvést, že už

samotná realizace a distribuce dotazníku mohla u části respondentů přispět k většímu zamyšlení nad danou problematikou a zvýšení zájmu o oblast ochrany obyvatelstva.

8 Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na zhodnocení úrovně připravenosti obyvatel vybraných obcí Jihočeského kraje na vybrané typy mimořádných událostí. Hlavním cílem práce bylo zhodnotit úroveň připravenosti obyvatel v obcích Loučovice a Vyšší Brod na vybrané typy mimořádných událostí. Vedlejším cílem bylo prostřednictvím dotazníkového šetření identifikovat nedostatky v připravenosti obyvatel a navrhnout opatření, která by mohla přispět ke zvýšení jejich informovanosti a celkové odolnosti. Stanovené cíle práce byly naplněny prostřednictvím zpracování teoretických poznatků, analýzy rizik a vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření.

Teoretická část bakalářské práce vymezila základní pojmy související s ochranou obyvatelstva a mimořádnými událostmi, popsala jejich historický vývoj, legislativní ukotvení a současné pojetí. Důraz byl kladen zejména na klíčové úkoly ochrany obyvatelstva a na jejich význam. Součástí teoretické části bylo také vymezení mimořádných událostí, jejich základní dělení a charakteristika vybraných typů, jako jsou povodně, výpadky elektrické energie a extrémní počasí. Pozornost byla rovněž věnována koncepčním dokumentům a příručce „72 hodin“, která zdůrazňuje význam soběstačnosti obyvatel. Získané poznatky tvoří teoretický základ pro praktickou část práce, která se zaměřuje na zhodnocení připravenosti obyvatel ve vybraných obcích Jihočeského kraje.

Praktická část práce byla zaměřena na zhodnocení připravenosti obyvatel obcí Loučovice a Vyšší Brod prostřednictvím dotazníkového šetření a analýzy rizik. Výsledky ukázaly, že úroveň připravenosti obyvatel není stejnoměrná. Respondenti prokázali relativně dobré znalosti u některých typů mimořádných událostí, například při silném větru nebo částečně při povodních a blackoutu. Na druhou stranu byly zjištěny významné nedostatky zejména v oblasti materiální připravenosti domácností, znalosti varovných signálů, povědomí o evakuačním záznamu a zajištění soběstačnosti domácností po dobu alespoň 72 hodin.

Analýza rizik potvrdila, že mezi nejvýznamnější hrozby pro sledované obce patří především povodně, přívalové srážky, blackoutu a riziko lesních požárů. Výsledky dotazníkového šetření zároveň ukázaly, že obyvatelé mají největší zkušenosti právě s povodněmi a dlouhodobějšími výpadky elektrické energie. Přesto se ukázalo, že praktická připravenost domácností na tyto situace je převážně omezená a část obyvatel spoléhá na pomoc složek integrovaného záchranného systému.

Na základě zjištěných výsledků byla navržena doporučení zaměřená zejména na zlepšení komunikace obcí s obyvateli, větší propagaci preventivních materiálů a podporu praktické osvěty. Doporučeno bylo především lepší využívání obecních webových stránek, pravidelné informování obyvatel prostřednictvím tištěných materiálů a pořádání praktických ukázek či preventivních akcí ve spolupráci se složkami integrovaného záchranného systému.

Výsledky práce ukazují, že problematika připravenosti obyvatel na mimořádné události je stále aktuální. Jak již bylo uvedeno v teoretické části práce, tuto skutečnost potvrzuje jak Nejvyšší kontrolní úřad ve své výroční zprávě za rok 2024, který upozorňuje na nedostatečnou připravenost České republiky na řešení mimořádných událostí, tak i Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do roku 2050. Ta popisuje zrychlování klimatických změn v důsledku lidské činnosti a s tím spojený častější výskyt extrémních jevů, jako jsou dlouhodobé sucha, vlny veder, silný vítr, intenzivní srážky a povodně. Tyto dokumenty tak jasně ukazují, že jde o dlouhodobě aktuální téma, které bude nabývat na významu i v budoucnu. Přestože obyvatelé obou obcí mají základní povědomí o některých rizicích, existuje zde prostor pro další zvyšování informovanosti, praktických znalostí a celkové připravenosti obyvatelstva na případ vzniku mimořádné události.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

- 1 HOLEC, T. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. 119 s. ISBN 978-80-7616-101-6.
- 2 KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva I*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. 109 s. ISBN 978-80-87472-06-4.
- 3 KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2015. 129 s. ISBN 978-80-87472-92-7.
- 4 KAVAN, Š., BALOUN, J. *Řízení záchranných a zabezpečovacích prací při povodních z hlediska vodohospodářských zařízení*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. 116 s. ISBN 978-80-87472-55-2.
- 5 KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – A; C; I; *krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura*. Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2021. 335 s. ISBN 978-80-7616-097-2.
- 6 KOLEKTIV AUTORŮ. MODUL – J; *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení pro pedagogické pracovníky*. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2019. 125 s. ISBN 978-80-7616-048-4.
- 7 KOLEKTIV AUTORŮ. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. 323 s. ISBN 978-80-86466-62-0.
- 8 KOLEKTIV AUTORŮ. *Státní politika životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do roku 2050*. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, 2021. 190 s. ISBN: 978-80-7212-648-4.
- 9 LINHART, P. *Ochrana člověka za mimořádných událostí pro SŠ*. Praha: Fortuna, 2003. 96 s. ISBN 978-80-7168-869-X.
- 10 MARTÍNEK, B. *Ochrana člověka za mimořádných událostí: příručka pro učitele základních a středních škol*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru, 2003. 119 s. ISBN 80-86640-08-6.
- 11 MIKA, J. Otakar, Pavel ZAHRADNÍČEK a Miloš ZEMAN. *Ochrana obyvatelstva. Malé kompendium ochrany obyvatelstva. Díl I*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2012. 102 s. ISBN 978-80-87035-67-2.

- 12 MINISTERSTVO VNITRA ČR. *72 hodin: Jak se připravit na krizové situace a společně je zvládnout*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2025. 20 s. ISBN 978-80-7616-226-6.
- 13 RAUDENSKÝ, Miroslav a Ivo DORAZIL. *Povodně 2002: letecké dokumenty*. Brno: Miroslav Raudenský, 2002. 127 s. ISBN 80-238-9607-5.
- 14 ŘEHÁK, D., PUPÍKOVÁ, J. *Ukrytí obyvatelstva v České republice*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. 79 s. ISBN 978-80-7385-152-1.
- 15 ŘEHÁK, David a kolektiv. *Kritická infrastruktura elektroenergetiky: určování, posuzování a ochrana*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. 79 s. ISBN 978-80-7385-126-2.
- 16 ŠILHÁNEK, B., DVOŘÁK, J. *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. 176 s. ISBN 80-86640-12-4.
- 17 ZAHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M., *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 65 s. ISBN 978-80-210-6857-5.

Elektronické zdroje

- 1 ČERMÁK, Miroslav. *Semikvantitativní a semikvalitativní analýza rizik* [online]. Clever and Smart, 2022, aktualizováno 2025 [cit. 2026-03-07]. ISSN 2694-9830. Dostupné z: <https://www.cleverandsmart.cz/semikvantitativni-a-semikvalitativni-analyza-rizik/>
- 2 ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV. *Hlásný profil – objekt č. 2800662* [online]. Praha: Český hydrometeorologický ústav [cit. 2026-02-14]. Dostupné z: <https://hydro.chmi.cz/hpps/snh/objekt/2800662>
- 3 ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Malý lexikon obcí České republiky 2025* [online]. Český statistický úřad, 2024 [cit. 2026-02-28]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2025>
- 4 ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD. *Kdo je můj dodavatel a distributor* [online]. Energetický regulační úřad, 2022, aktualizováno 2025 [cit. 2025-12-14]. Dostupné z: <https://eru.gov.cz/kdo-je-muj-dodavatel-distributor>
- 5 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Analýza hrozeb pro Českou republiku* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky GŘ HZS ČR, 2015 [cit. 2025-12-02]. Dostupné z: <http://hzscr.gov.cz/soubor/analyza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>

- 6 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030. 2021* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky GŘ HZS ČR. [cit. 2025-12-15]. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/soubor/koncepce-oob-2025-2030-pdf.aspx>
- 7 KRIZPORT. *Rady pro občany – BLACKOUT* [online]. HZS JHM. [cit. 2025-12-14]. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/rady-pro-obcany-blackout>
- 8 KRIZPORT. *Rady pro občany – extrémní klimatické jevy* [online]. HZS JHM. [cit. 2025-12-14]. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/rady-pro-obcany-extremni-klimaticke-jevy>
- 9 MĚSTO VYŠŠÍ BROD. *Digitální povodňový plán města Vyšší Brod*. In: Povodňový informační systém (POVIS) [online]. Vyšší Brod: Město Vyšší Brod, 2018[cit.2026-02-18]. Dostupné z:http://jihocesky.dppcr.cz/web_545848/
- 10 MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Ministerstvo vnitra zahájilo distribuci 5,2 milionu příruček „72 hodin“ do domácností v České republice* [online]. Adam Rözler. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2025 [cit. 2025-12-15]. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-zahajilo-distribuci-5-2-milionu-prirucek-72-hodin-do-domacnosti-v-ceske-republice.aspx>
- 11 OBEC LOUČOVICE. *Digitální povodňový plán obce Loučovice*. In: Povodňový informační systém (POVIS) [online]. Loučovice: Obec Loučovice, 2018 [cit. 2026-02-14]. Dostupné z: https://jihocesky.dppcr.cz/web_545601/.
- 12 OBEC LOUČOVICE. *Historie* [online]. Loučovic: Obec Loučovice, 2026 [cit. 2026-02-04]. Dostupné z: <https://www.loucovice.info/obec-1/informace-o-obci/historie/>.
- 13 ŠENOVSKÝ, P. *Matice rizik – zajímavosti, problémy a jak je minimalizovat* [online]. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta bezpečnostního inženýrství, 2021 [cit. 2026-03-03]. SPEKTRUM 2/2021. Dostupné z: <https://dspace.vsb.cz/server/api/core/bitstreams/b98c8afe-d3b3-426c-99dd-89d0fcf42713/content>.
- 14 TURISTICKÝ SPOLEK LIPENSKA. *Strategie rozvoje území turistické oblasti Lipensko pro roky 2017–2026* [online]. Praha: Turistický spolek Lipenska, 2016 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z: <http://tslipenska.cz/wp-content/uploads/2022/11/Strategie-rozvoje-TO-Lipensko-2017-2026.pdf>

Legislativní dokumenty

- 1 ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73.
- 2 ČESKO. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2001, částka 98.

Seznam zkratek

CPO – Civilní protiletecká ochrana

ČR – Česká republika

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky

IZS – Integrovaný záchranný systém

JSDH – Jednotka sboru dobrovolných hasičů

JSVV – Jednotný systém varování a vyrozumění

ORP – Obec s rozšířenou působností

SPA – Stupeň povodňové aktivity

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1 Kategorie a typy naturogenního nebezpečí s nepřijatelným rizikem.....	24
Tabulka 2 Kategorie a typy antropogenního nebezpečí s nepřijatelným rizikem.....	25
Tabulka 3 Matice rizik	33
Tabulka 4 Analýza rizik pro město Vyšší Brod	34
Tabulka 5 Analýza rizik pro obec Loučovice	35
Graf 1 Pohlaví respondentů.....	38
Graf 2 Věkové rozdělení – Vyšší Brod	39
Graf 3 Věkové rozdělení – Loučovice	39
Graf 4 Podíl bydliště obyvatelstva	40
Graf 5 Osobní zkušenosti obyvatelstva s MU – Vyšší Brod.....	41
Graf 6 Osobní zkušenosti obyvatelstva s MU – Loučovice.....	42
Graf 7 Typy akcí na zvýšení povědomí o ochranně obyvatelstva – Vyšší Brod	43
Graf 8 Typy akcí na zvýšení povědomí o ochranně obyvatelstva – Loučovice.....	43
Graf 9 Znalost informační kampaně – Vyšší Brod	44
Graf 10 Znalost informační kampaně – Loučovice.....	45
Graf 11 Postup při blackoutu – Vyšší Brod	46
Graf 12 Postup při blackoutu – Loučovice	46
Graf 13 Postup při povodních – Vyšší Brod	47
Graf 14 Postup při povodních – Loučovice	48
Graf 15 Postup při silném větru - Vyšší Brod.....	49
Graf 16 Postup při silném větru - Loučovice	49
Graf 17 Znalost varovného signálu - Vyšší Brod	50
Graf 18 Znalost varovného signálu - Loučovice.....	51
Graf 19 Vybavenost při blackoutu – Vyšší Brod	52
Graf 20 Vybavenost při blackoutu – Loučovice	52
Graf 21 Vybavenost při povodních – Vyšší Brod.....	53
Graf 22 Vybavenost při povodních – Loučovice	54
Graf 23 Soběstačnost domácností – Vyšší Brod.....	55
Graf 24 Soběstačnost domácností – Loučovice	55
Graf 25 Znalost evakuačního zavazadla – Vyšší Brod	56
Graf 26 Znalost evakuačního zavazadla – Loučovice.....	57

Graf 27 Primární zdroje informací při mimořádné události – Vyšší Brod	58
Graf 28 Primární zdroje informací při mimořádné události – Loučovice.....	58
Graf 29 Informovanost ze strany obcí – Vyšší Brod.....	59
Graf 30 Informovanost ze strany obcí – Loučovice.....	60
Graf 31 Nedostatky v osobní připravenosti – Vyšší Brod	61
Graf 32 Nedostatky v osobní připravenosti – Loučovice.....	61
Graf 33 Zvýšení osobní připravenosti – Vyšší Brod.....	62
Graf 34 Zvýšení osobní připravenosti – Loučovice	63

Seznam příloh

Příloha č I. - Dotazník

Přílohy

Příloha č. I. - Dotazník

Připravenost obyvatelstva na mimořádné události

Vážené respondentky, vážení respondenti,

dovoluji si Vás oslovit s prosbou o vyplnění dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce na téma Připravenost obyvatelstva na mimořádné události ve vybraných obcích Jihočeského kraje.

Dotazník je určen obyvatelům Loučovic a Vyššího Brodu, je zcela anonymní a jeho vyplnění Vám zabere jen několik minut.

Děkuji Vám za Váš čas a ochotu zapojit se do výzkumu.

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) Žena
- b) Muž

2. Do které věkové kategorie patříte?

- a) Do 29 let
- b) 30–44 let
- c) 45–60 let
- d) Nad 60 let

3. Ve které obci žijete?

- a) Loučovice
- b) Vyšší Brod

4. Setkal/a jste se osobně v blízkosti bydliště s mimořádnou událostí?

- a) Ano – povodeň
- b) Ano – dlouhodobější výpadek elektřiny (blackout)
- c) Ano – narušení dodávek pitné vody
- d) Ano – lesní požáry / extrémní sucho
- e) Ano – technologická havárie
- f) Ne – nikdy

Jiné:

5. Zúčastnil/a jste se někdy školení, přednášky nebo jiné preventivní akce zaměřené na zvládání mimořádných událostí (např. povodně, blackout)?

- a) Ano, v rámci školní výuky
- b) Ano, v rámci svého zaměstnání nebo podnikání
- c) Ano, v rámci akce pořádané obcí (např. beseda)
- d) Ne, nikdy jsem se žádné podobné akce neúčastnil/a

Jiné:

6. Slyšel/a jste někdy o informační kampani Ministerstva vnitra – GŘ HZS ČR s názvem „72 hodin“ v souvislosti s připraveností na mimořádné události?

- a) Ano, znám její obsah a doporučení
- b) Slyšel/a jsem název, ale podrobnosti neznám
- c) Ne, nikdy jsem o ní neslyšel/a

7. Jaký postup je nejbližší tomu, jak byste řešil/a dlouhodobý výpadek proudu (blackout)?

- a) Odpojím elektrická zařízení, šetřím vodou a zapnu bateriové rádio, popřípadě rádio v autě pro pokyny
- b) Budu volat na tísňové linky, abych zjistil/a příčinu výpadku
- c) Vydám se na obecní úřad, abych se dozvěděl/a aktuální informace o příčině výpadku a možnostech pomoci

8. Jak byste pravděpodobně postupoval/a v případě, že by byla pro Vaši lokalitu vyhlášena bezprostřední hrozba povodně (např. v důsledku extrémních přívalových srážek)?

- a) Vypnu hlavní přívody energií (elektřina, plyn), připravím si evakuační zavazadlo a sleduji hromadné sdělovací prostředky (např. televize, internet) a místní sdělovací prostředky (obecní rozhlas)
- b) Snažím se co nejrychleji zajistit majetek (utěsnit vstupy do domu) a průběžně odstraňovat vnikající vodu
- c) Zachovám klid a počkám s evakuací až do chvíle, kdy voda začne přímo ohrožovat mé bydliště, poté telefonicky kontaktuji tísňovou linku s žádostí o pomoc

9. Jak byste pravděpodobně postupoval/a v případě, že by byla pro Vaši lokalitu vyhlášena bezprostřední výstraha na extrémně silný vítr s rizikem pádu stromů a poškození střech?

- a) Zůstanu uvnitř budovy s uzavřenými okny a dveřmi, zajistím volně ležící předměty v okolí domu, přeparkuji vozidlo mimo dosah stromů a setrvám v bezpečné vzdálenosti od oken
- b) Vyhledám vyvýšené místo s dobrým výhledem (např. balkón), abych mohl/a sledovat směr postupu bouře a včas reagovat na případný pád stromů či spadlý materiál v blízkosti domu
- c) V případě poškození střešní krytiny nebo oken se okamžitě pokusím o jejich provizorní opravu, abych zamezil/a dalším škodám

10. Víte, jaký varovný signál v ČR ohlašuje hrozící mimořádnou událost?

- a) Kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund
- b) Nepřerušovaný (stálý) tón sirény po dobu 140 sekund
- c) Přerušovaný tón sirény (25 sekund tón, 10 sekund pauza, 25 sekund tón) po dobu 1 minuty

11. Které z těchto prostředků pro případ výpadku elektřiny (blackoutu) reálně vlastníte?

- a) Svítilna na baterie / Čelovka
- b) Přenosné rádio na baterie (pro příjem tísňových informací)
- c) Powerbanka / Záložní zdroj pro telefon
- d) Přenosný vaříč (např. plynový kempingový)
- e) Vlastní elektrocentrála (generátor)
- f) Nic z uvedeného

Jiné:

12. Vlastníte nějaké prostředky ke zmírnění následků povodní?

- a) Mobilní zábrany
- b) Protipovodňové pytle
- c) Čerpadlo
- d) Náhradní zdroj elektrické energie (generátor, UPS)
- e) Nic z uvedeného

Jiné:

13. Jak dlouho by podle Vašeho odhadu dokázala Vaše domácnost fungovat zcela samostatně (bez vnější pomoci, dodávek energií či pitné vody) v případě vzniku jakékoli mimořádné události?

- a) Více než 3 dny (mám vytvořené dostatečné zásoby potravin, vody i nezbytné technické vybavení)
- b) Přibližně 1 až 2 dny (mám běžné zásoby, ale bez dodávek energií a vody bych po této době potřeboval/a pomoc)
- c) Méně než 24 hodin (nemám vytvořeny žádné specifické zásoby a jsem závislý/a na každodenních dodávkách)

14. Máte představu o tom, co je evakuační zavazadlo a co by mělo být jeho obsahem?

- a) Ano, vím přesně, co by mělo obsahovat
- b) Mám jen základní představu, ale konkrétní věci úplně neznám
- c) Ne, o obsahu takového zavazadla nemám bližší informace

15. Na který z následujících zdrojů byste se v případě vzniku mimořádné události spolehal/a jako na primární pro získání pokynů?

- a) Veřejnoprávní média (vysílání Českého rozhlasu nebo České televize)
- b) Místní varovné systémy (obecní rozhlas, sirény obce)
- c) Oficiální digitální zdroje (webové stránky obce, mobilní aplikace Záchranka, stránky HZS ČR)
- d) Neformální zdroje (informace od sousedů, přátel nebo z neoficiálních skupin na Facebooku)
- e) Linky tísňového volání (volal/a bych na 112 nebo 150 pro zjištění postupu a informací)

16. Jak hodnotíte informovanost ze strany Vaší obce o postupech při mimořádných událostech?

- a) Velmi dobrá – obec informuje pravidelně a srozumitelně
- b) Dostatečná – informace jsou dostupné, ale musím je sám/sama vyhledat
- c) Nedostatečná – obec o těchto věcech téměř neinformuje

17. Co považujete za největší slabinu své připravenosti na mimořádné události?

- a) Nedostatek informací o tom, co přesně v dané situaci dělat
- b) Chybějící materiální zásoby a technické vybavení

- c) Nedostatek praktických dovedností (např. poskytnutí první pomoci)
- d) Cítím se být dostatečně připraven/a

Jiné:

18. Co by podle Vašeho názoru nejvíce přispělo ke zvýšení Vaší osobní připravenosti na mimořádné události?

- a) Pravidelné zasílání informací a rad do schránky (např. v rámci obecního zpravodaje)
- b) Možnost zúčastnit se praktického nácviku (např. ukázka první pomoci nebo balení evakuačního zavazadla)
- c) Více informací na webových stránkách obce
- d) Zlepšení výuky a osvěty v rámci výuky na školách

Jiné: